

O delja e Apostolengere

O obećanje zako Sveto Duho

¹ Cenimeja Teofile, ko mlo prvo lil pisinđum oto sa so o Isus lelja te ćerel hem te sikaj

² sa đi o dive kad legardilo ko nebo. Angleder so legardilo ko nebo, prekalo Sveto Duho dinda naredbe e apostolende kolen birinda.

³ Mothovđa pe lende palo plo meriba hem dinda len but dokazija dai dživdo. Saranda dive mothovđa pe lende hem vaćerđa lende oto carstvo e Devlesoro.

⁴ I jekhvar, sar pana inele zajedno olen-car, naredinda lende: "Ma ciden tumen taro Jerusalem, nego adžiceren upro daro savo mlo Dad obećinda, savestar mandar šunđen.

⁵ Adalese so, o Jovan krstinda panjeja, a tumen zako nekobor dive ka oven krstime e Svetone Duhoja."

O Isus legardola ko nebo

⁶ Tegani o apostolja čedinde pe uzalo leste hem puće le: "Gospode, ka obnovine li akana o carstvo e Izraelesoro?"

⁷ A ov phenda lende: "Nane dindo tumende te džanen o vremenja ili o dive save o Dad odredinda ani pli vlast.

⁸ Ali, ka priminen o zoralipe kad o Sveto Duho ka huljel upra tumende hem ka oven mle svedoci ano Jerusalem, ani sa i regija Judeja hem i regija Samarija, hem sa đi ko krajo e phuvjakoro."

⁹ I kad phenda adava, legardilo upre ko nebo anglo lengere jača, a jekh oblako učarda le hem našti ine više te dikhen le.

¹⁰ I sar dikhena ine nakoro nebo sar ov džala, otojekhvar duj murša ano parne šeja terdine uzalo lende

¹¹ hem phende lende: “Manušalen tari Galileja, sose terdovena hem dikhena ko nebo? Akava Isus kova lelja pe tumendar ko nebo, ađahar hem ka irini sar so dikhljen da džala ko nebo.”

O Matija ovela apostoli e Judase ko than

¹² Tegani on irinde pe ko Jerusalam tari gora savi vičini pe e Maslinakiri, a taro Jerusalam inele dur đi sar jekh kilometari.

¹³ Kad resle ani diz, uštine ki upruni soba kaj bešena ine: o Petar, o Jovan, o Jakov, o Andreja, o Filip, o Toma, o Vartolomej, o Matej, o Jakov (e Alfejesoro čavo), o Simon Zilot, hem o Juda (e Jakovesoro čavo).

¹⁴ Sare on bizo ačhojba sar jekh molinde pe e đuvljencar hem e Marijaja, e Isusesere dajaja, hem lesere phraljencar.

¹⁵ I ko adala dive o Petar uštino maškaro učenici – a o narodo savo inele čedime ine paše uzalo šelu biš džene – hem phenda lende:

¹⁶ “Muršalen, phraljalén, valjanda te pherđol o Lil ano savo but angleder o Sveto Duho prekalo muj e carosoro e Davidesoro vačerđa e Judastar, kova predvodinda okolen kola dolinde e Isuse.

¹⁷ Adalese so o Juda inele jekh amendar hem amencar inele ani akaja služba.”

¹⁸ (E parencar save o Juda lelja zako plo bišukar delo činda pe i njiva. Adari pelo šereja tele, lesoro telo pharilo ko maškar hem sa lesere porja iklile.

¹⁹ Adava džanen sa o dizutne e Jerusalimesere, hem adaja njiva pese ki čhib vičinde Akeldamah – so značini: “Ratvali njiva.”)

²⁰ “Adalese soi pisime ano Lil e psalmengoro:

‘Nek ovel pusto lesoro čher
hem nijekh te na bešel ano leste’

hem:

‘Nek olesiri služba lel neko aver.’

²¹ Adalese, valjani, jekh akale manušendar kola inele amencar sa o vreme đikote o Gospod Isus živinda maškar amende

²² – počindoj e Jovanesere krstibnastar hem sa đī o dive kad amendar legardilo ko nebo – zajedno amencar te ovel svedoko lesere uštibnastar taro mule.”

²³ Tegani predložinde dujen: e Josife vičime Varsava (pendžarutne hem sar Just) hem e Matija,

²⁴ i molinde pe, vačerindoj: “Gospode, tu džane sarijengere vile. Mothov amende kole akale dujendar birindan

²⁵ te prelel sar apostoli akaja služba, sava o Juda ačhavđa – sar te džal kaj lesoro than.”

²⁶ I frdinde o barbuti olenđe hem o barbuti pelo ko Matija. Ađahar ov upelo maškaro apostolja sar dešu dujto.

2

O aviba e Svetone Duhosoro

¹ Kad alo o prazniko o Pentekost, o pindato dive palo prazniko Pasha, sare inele zajedno ko jekh than.

² Otojekhvar taro nebo šundilo nesavo zvuk, sar kad phudela i zorali barval, hem pherđa sa o čer ano savo on inele.

³ I dikhle nešto sar jagale jezici, save delinde pe hem huljile upro svako olendar.

⁴ Hem sare pherdile e Svetone Duhoja hem lelje te vačeren ano avera jezici sar so dela len ine o Duho te vačeren.

⁵ A ko adava vreme ano Jerusalem inele o pobožna Jevreja kola ale taro svako narodo ki phuv.

⁶ Kad šunde adava zvuk, o narodo čedinđa pe hem inele zbunime, adalese so svako olendar šunđa e učenikonen sar vačeren a olesere čhibjaja.

⁷ Divinde pe hem čudinde pe, vačerindoj: "Dikh, nane li sa akala kola vačeren a Galilejci?"

⁸ Sar onda svako amendar šunela len pese ki čhib savi vačeri pe adari kotar injam?

⁹ Maškar amende isi Parćanja, Međanja hem Elamcija, manuša tari Mesopotamija, Judeja, Kapadokija, Ponta, Tikori Azija,

¹⁰ Frigija, Pamfilija, Egipat hem taro thana e Libijakere uzali Kirina, hem okola kola ale taro Rim,

¹¹ (zajedno o Jevreja hem okola kola obratinde pe ki vera e jevrejengiri), o Krićanja hem o Arapija. Sare amen šunaja len sar ko amare čhibja vačeren a oto e Devlesere bare delja!"

¹² I sare zadivime hem zbunime, pučena ine jekh avere: "So akava značini?"

¹³ A avera marde muj, vačerindoj: "But pile gudli mol!"

E Petresoro propovediba

¹⁴ Tegani o Petar, e dešujekhe apostolencar, terdino anglo lende, hem glasno phenda lende: "Phraljalen Jevrejalen, hem sare tumen kola bešena ko Jerusalim, šunen mle lafija! Te džanen akava:

¹⁵ Akala manuša nane mate, sar so tumen mislinena, adalese soi pana enja o sati sabale.

¹⁶ Nego, akavai adava sostar vačerđa o proroko o Joil:

¹⁷ 'Ko poslednja dive – phenela o Devel –
ka čhorav mle Duho upro sa o manuša,
hem tumare čhave hem čhaja ka prorokujinen,
hem tumare terne čhaven ka ovel vizije,
hem tumare purane ka dikhen sune.

¹⁸ A hem upro mle sluge hem sluškinje
adala dive ka čhorav mle Duho,
hem on ka prorokujinen.

¹⁹ Ka mothovav čudesija upre ko nebo
hem znakija tele ki phuv
– rat, jag hem oblaci oto dim.

²⁰ O kham ka čerel pe ani tomina,
a o masek ano rat
anglerder nego so avela o baro hem o slavno
Dive e Gospodesoro.

²¹ Hem svako kova ka vičini o anav e Gospodesoro,
ka ovel spasime.'

²² Izraelconalen, šunen akala lafija: o Isus taro Nazaret inele manuš kole o Devel potvrdinda angla tumende prekalo zorale delja, čudesija hem znakija save čerđa prekalo leste, kad inele maškar tumende. Adava hem korkore tumen džanen.

²³ Ali o Devel džanda so ka ovel, hem olesoro angleder čerdo plan pherdilo kad o Isus inele predime tumende. Tumen, prekalo vasta e biedevlesere manušengere, kovinden le ko krsto hem mudardžen le.

²⁴ Ali, o Devel vazdinda le taro mule, hem oslobodinda le taro e meribnasere muke, adalese so našti ine o meriba te iceri le ani pli vlast.

²⁵ A o caro o David lestar vačeri:

‘Uvek dikhljum e Gospode angla mande.

Ovi maje oti desno strana, i adalese naka ovav peravdo.

²⁶ Adalesei mlo vilo bahtalo hem mli čhib slavini e Devle oti radost,
đi hem mlo telo ka živini ani nada,

²⁷ adalese so naka ačhave mli duša ano than e mulengoro,
ni naka muke te Svecosoro telo te čirnjol.

²⁸ Mothovđan maje e dživdipnasere droma,
ka phere man bahtalipnaja ani ti prisutnost.’

²⁹ Phraljalen, sigurno injum ko akava so phenava tumende kako amaro pradađ o David: ov mulo hem inele parume, a lesoroi grobo maškara amende sa đđ akava dive.

³⁰ Ali, adalese so ov inele proroko hem džanda da o Devel obećinda lese ađahar so halja lese sovli

da jekhe lesere potomkonendar ka čhivel lese ko than sar caro.

³¹ Ov angleder dikhlja adava so valjani te ovel, i vačerđa e Hristesere uštibnastar taro mule:

‘Na inele ačhavdo ano than e mulengoro,
ni lesoro telo na čirnilo.’

³² O Devel akale Isuse vazdindā taro mule, a sare amen injam svedoci adalestar.

³³ Adalese so o Devel vazdindā le ko počasno than, tari pli desno strana, e Dadestar primindā e obećime Svetone Duho hem dindā akava so akana tumen dikhena hem šunena.

³⁴ Adalese so, o David na legardilo ko nebo, a palem, phendā:

‘O Gospod phendā mle Gospodese:

Beš oti mli desno strana

³⁵ đikote na pašljara te neprijateljnen talo te pre.’

³⁶ Adalese sa e izraelesoro narodo šukar te džanel da akale Isuse, kole tumen čhivden ko krsto, o Devel ćerđa te ovel hem Gospod hem Hrist.”

³⁷ Kad adava šunde, but dukhandilo len ano vilo, hem puće e Petre hem avere apostolen: “So valjani te ćera, phraljalen?”

³⁸ A o Petar phendā lenđe: “Pokajinen tumen hem svako tumendar te krtini pe ano anav e Isuse Hristesoro zako oprostiba tumare grehen-goro, hem ka priminen e Svetone Duho sar daro.

³⁹ Adalese so, adavai obećanje tumende hem tumare čhavende hem sarijende kola živinena dur akatar, kolen amaro Gospod o Devel vičini kora peste.”

⁴⁰ Hem pana bute avere lafencar svedočini lende ine hem upozorini len: “Spasinen tumen tari kazna savi avela upri akaja rumimi generacija.”

⁴¹ Tegani krstinde pe okola kola prihvatinde lesere lafija. Ađahar adava dive đī sar trin hiljade manuša pridružinde pe e učenikonende.

O dživdipe e prvone vernikonengoro

⁴² On posvetinena pe ine ko sikaviba e apostolengoro, ko zajedništvo, ko phagiba o maro hem ko molitve.

⁴³ A i dar prelelja svakone manuše, adalese so but znakija hem čudesija inele čerde prekalo apostolja.

⁴⁴ A sa o vernici inele zajedno hem sa ine lende zajedničko.

⁴⁵ Biknena ine pumare phuvja hem okova so inolen hem delinena ine o pare svakonese edobor kobor valjanđa lese.

⁴⁶ Svako dive bizo ačhojba hem sar jekh čedena pe ine ano Hram. Ko pumare čhera phagena ine o maro hem hana zajedno bahtale hem čačikane vileja.

⁴⁷ Hvalinena ine e Devle hem sa o manuša mangena len ine. A o Gospod svako dive barjari ine o broj e spasimendar.

3

O sasljariġa e manuŝesoro kova naŝti te phirel

¹ Jekhhvar sar o Petar hem o Jovan džana ine ko Hram ki molitva, ko trin o sati,

² nesave manuŝa akharena ine e manuŝe kova naŝti ine te phirel pana taro bijandipe. Svako dive čhivena le ine uzali kapija e Hramesiri savi vičini pe Šuži, te prosini okolendar kola đerdinena ko Hram.

³ Kad dikhlja e Petre hem e Jovane sar mangena te đerdinen ko Hram, rodinđa lendar pare.

⁴ A o Petar, zajedno e Jovaneja, ŝukar dikhlja ano leste hem phenđa lese: "Dikh amen!"

⁵ Hem ov dikhlja ano lende, adžićerindoj da ka den le neŝto.

⁶ A o Petar phenđa lese: "Nane man ni srebro, ni zlato, ali dava tut okova so isi man: ano anav e Isusesoro e Hristesoro taro Nazaret, uŝti hem phir!"

⁷ I dolinđa e manuŝe oto desno vas hem vazdinđa le. I otojekhhvar lesere pre hem o čanga ule zorjarde,

⁸ i ov ripinđa ko pre hem lelja te phirel. Tegani olencar đerdinđa ko Hram, phirindoj, ripindoj hem hvalindoj e Devle.

⁹ Kad sa o manuŝa dikhle le sar phirela hem sar hvalini e Devle,

¹⁰ pendžarde le dai ov okova kova beŝela ine hem prosini angli e Hramesiri kapija vičimi Šuži. Adalese inele but začudime hem zadivime zako okova so ulo oleja.

O Petar propovedini ano Hram

¹¹ Sar o sasljardo manuš na cidela pe ine e Petrestar hem e Jovanestar, sa o narodo inele začudime hem prastandilo koro lende ko trem savoi vičime e Solomonesoro.

¹² Kad o Petar dikhlja adava, phenda e narodose: "Izraelconalen, sose akava čudini tumen? Sose ađahar dikhena ana amende sar te phene da amen amare zoralipnaja ili zbog amari pobožnost čerđam akava manuš te phirel?"

¹³ O Devel e Avraamesoro, e Isaakesoro hem e Jakovesoro, o Devel amare pradadengoro, proslavinda ple sluga e Isuse, kole tumen dinden te ovel mudardo hem odrekninden tumen olear anglo Pilat iako ov odlučina te mukel le.

¹⁴ Odrekninden tumen e Svecostar hem e Pravednikostar, a rodinden te mukel pe tumende e ubica.

¹⁵ Mudardnen okole kolestar avela o dživdipe, ali o Devel vazdinda le taro mule, saveše amen injam svedoci.

¹⁶ Pali vera ano e Isusesoro anav akava manuš, kole pendžarena hem dikhena, ulo sasto. I vera ano lesoro anav anda o pherdo sastipe akale manušese anglo tumende sarijende.

¹⁷ A akana, phraljalen, džanav da tumen, sar hem tumare vođe, čerden ađahar adaleše so na džanden.

¹⁸ Ali o Devel ađahar pherđa okova so prekalo sa o proroci angleder vačerđa – da lesoro Hrist ka patini.

¹⁹ Adaleše, pokajinen tumen hem obratinen tumen te kosen pe tumare grehija,

²⁰ te šaj e Gospodestar avel o vreme zako nevo zoralipe hem te bičhali tumende e Isuse, kole već

birinda te ovel Hrist.

²¹ Ov valjani te ačhol ko nebo sa đikote na avela o vreme o Devel te obnovini sa, sar so angleder obećinda prekalo ple sveta proroci.

²² Adalese so, o Mojsije phenda: 'O Gospod, tumaro Devel, ka vazdel tumende tumare narodstar proroko sar mande. Šunen le šukar ko sa so ka vaćeri tumende!

²³ A svako kova naka šunel adale proroko, ka ovel cidime e Devlesere narodstar hem uništíme.'

²⁴ Hem sa o proroci kola vaćerde, počindoj taro Samuilo, vaćerde zako akala dive.

²⁵ Tumen injen naslednici oto obećanje savo o Devel dinda prekalo proroci hem učestvujinena ano savez savo o Devel phandlja tumare pradadencar. Ov phenda e Avraamese: 'Prekalo to potomstvo ka oven blagoslovime sa o nacije ki phuv.'

²⁶ Kad o Devel vazdinda ple sluga e Isuse, najangle tumende bičhalđa le, te blagoslovini tumen – te šaj svakone tumendar irini tumare bišukare dromendar."

4

O Petar hem o Jovan anglo sudo e jevrejengoro

¹ Sar o Petar hem o Jovan pana vaćerena ine e narodose, ale uzalo lende o sveštenici, o naredniko e hramesere stražakoro hem o sadukeja.

² On inele but uznemirime so o Petar hem o Jovan sikavena ine e manušen hem so, palo e Isusesoro primer, vaćerena ine oto uštiba taro mule,

³ i dolinde len hem čhivde len ko phandlipe di aver dive, adalese so več inele rat.

⁴ Ali but okolendar kola šunde o Lafi poverujinde, i o broj e muršengoro barilo sar di ko pandž hiljade.

⁵ Tejsa dive ko Jerusalem čedinde pe e jevrejengere šerutne, o starešine hem o učitelja e Zakonestar,

⁶ o prvosvešteniko o Ana, o Kajafa, o Jovan, o Aleksandar hem avera tari porodica e šerutne sveštenikonengiri.

⁷ On čhivde e Petre hem e Jovane angla pumende, i lelje te ispitujinen len: "Save zoralipnaja ili save anaveja sasljarđen e manuše?"

⁸ Tegani o Petar, pherdo e Svetone Duhoja, phenda lende: "E narodosere šerutnalen hem starešinalen!

⁹ Te amende avdive sudini pe adalese so čerđam šukaripe e namborme manušese, savejai ov sasljardo,

¹⁰ onda te džanen sare tumen hem sa e izraelesoro narodo: akava manuš terđola angla tumende sasto, adalese soi sasljardo ano anav e Isuse Hristesoro taro Nazaret, kole tumen čhivđen ko krsto, a kole o Devel vazdinda taro mule.

¹¹ O Isusi o

'bar savo tumen o zidarija odbacinden,
a savo ulo najbitno bar e čheresoro.'

¹² Hem nane spasenje ano nijekh aver anav, adalese so e manušende nane dindo nijekh aver anav teleder o nebo saveja valjani te ova spasime."

¹³ Kad dikhle so o Petar hem o Jovan na darana hem kad halile dai on obična manuša kola nane sikavde, začudinde pe. Džande da on inele e Isuseja,

¹⁴ ali, so dikhle e sasljarde manuše sar terđola olencar, na ine len so te phenen lenđe.

¹⁵ Tegani naredinde e Petrese hem e Jovanese te ikljon taro sabor, a on lelje te dogovorinen pe maškara pumende,

¹⁶ vačerindo: "So te ćera akale manušencar? Sa o manuša taro Jerusalim džanen da prekalo lende inele ćerdo baro čudo hem amen našti te vaćera da na inele ađahar.

¹⁷ Ali, te na širini pe akava više maškaro narodo, ka pretina len te na vaćeren više nikase ano adava anav."

¹⁸ Tegani vičinde len, i naredinde lenđe nisar te na vaćeren hem te na sikaven više ano anav e Isusesoro.

¹⁹ Ali o Petar hem o Jovan phende lenđe: "Tumen korkore dikhen soi ispravno anglo Devel, te ova poslušna tumenđe ili e Devlese.

²⁰ A amen našti te na vaćera okolestar so dikhjam hem so šunđam."

²¹ I on pana jekhvar pretinde len hem mukle len. Našti ine te arakhen sar te kazninen len adalese so sa o narodo slavinda e Devle zako okova so ulo.

²² Adalese so, o manuš kova inele čudesno sasljardo inole više oto saranda berš.

O učenci molinena pe zaki hrabrost

²³ Kad o Petar hem o Jovan inele mukle, džele koro pumarende hem vaćerde lenđe adalestar so o šerutne sveštenici hem o starešine phende lenđe.

²⁴ Kad on šunde adava, vazdinde pumaro glaso sar jekh hem molinde pe e Devlese akale lafencar: "O, Gospodarona, tu kova čerđan o nebo hem i phuv, o more hem sa soi ano lende,

²⁵ tu e Svetone Duhoja, prekalo muj te slugasoro e Davidesoro, amare pradadesoro, phendān:

'Sose o avera nacije buninena pe,
hem sose o narodija džabe planirinena zavere?

²⁶ O carija e phuvjakere uštena te džan ko mariba, hem o vladarija čedena pe zajedno hem džana protiv o Gospod hem protiv lesoro Pomazaniko.'

²⁷ Čače, o caro o Irod hem o vladari o Pontije Pilat ani akaja diz čedinde pe zajedno e avere nacijencar hem e Izraelesere narodoja protiv to sveto sluga o Isus, kole tu pomazindān,

²⁸ te čeren ađahar sar so tu angleder odredindān pali ti volja hem palo to zoralipe.

²⁹ A akana, Gospode, dikh lengere pretnje hem de amende, te slugende, to Lafi te vačera ani bari hrabrost.

³⁰ Pružin to vas, te ovel sasljariba, znakija hem čudesija ano anav te svetone slugasoro e Isusesoro."

³¹ Kad završinde i molitva, o than kote inele tresindā hem sare pherdile e Svetone Duhoja, i lelje hrabro te vačeren e Devlesoro lafi.

O vernici živinena sar jekh

³² Sa o vernici inele jekh vileja hem dušaja. Nijekh na vačerđa dai nešto oto lesoro barvalipe samo olesoro, nego sa adava ine lende zajedničko.

³³ O apostolja bare zoralipnaja svedočinena ine e Gospodesere e Isusesere uštibnastar taro mule, a e Devlesiri bari milost inele upro sarijende olende.

³⁴ Nikase olendar ništa na falinda, adalese so okola kolen inele phuv ili čera, biknena len ine

³⁵ hem anena o pare koro apostolja. Adalestar delinena ine o pare svakonese edobor kobor valjanda lese.

³⁶ Ađahar hem nesavo Leviti palo anav Josif, taro Kipar, kole o apostolja vičinde Varnava (so značini da inele manuš kova ohrabrini),

³⁷ bikninda pli njiva, a o pare anda koro apostolja.

5

O Ananija hem i Sappira hovavena

¹ A nesavo manuš kova vičinda pe Ananija pla romnjaja e Sappiraja bikninda pli phuv,

² i dogovorinda pe pla romnjaja te ačaj pese nešto oto pare, a okova so ačilo anda koro apostolja.

³ Tegani o Petar phenda lese: "Ananija, sose o Sotoni pherđa to vilo te hovave e Svetone Duho hem garavđan tuće nešto oto pare adalestar so biknindan i njiva?

⁴ Na inele li ti njiva angleder so biknindan la? A kad biknindan la, našti li ine te ćere e parencar so tu mangeja? Sose ano to vilo odlučindan te

ćere akava? Tu na hovavđan e manušen, nego e Devle.”

⁵ Kad o Ananija šunđa adala lafija, ačhilo ko than mulo, a bari dar uklindā sarijen kola adava šunde.

⁶ Nesave terne uštine hem paćarde lesoro telo, i ikalde le hem parunde le.

⁷ Ći sar palo trin saća ali e Ananijasiri romni, a na džandā ništa adalestar so ulo.

⁸ I o Petar pućlja la: “Vaćer maje, biknindēn li i njiva zako edobor pare?”

A oj phendā lese: “Oja, zako edobor pare.”

⁹ Tegani o Petar phendā laće: “Sose dogovorindēn tumen te iskušinen e Gospodesere Duho? Aće, anglo udar terđovena okola kola parunde te rome, a hem tut ka ikalen.”

¹⁰ I odmah i đuvli ko than ačhili muli anglo leste. Tegani đerdinde o terne hem arakhle la mulja, i ikalde la hem parunde la uzalo lakoro rom.

¹¹ I bari dar uklindā sa e khandirja hem sarijen kola šunde adava.

O apostolja sasljarena buten

¹² Prekalo apostolja ovena ine but znakija hem čudesija maškaro narodo. Sa o vernici sar jekh čedena pe ine ko trem e Solomonesoro.

¹³ Nijekh aver na tromandilo te pridružini pe lende, ali o narodo but hvalindā len.

¹⁴ A palem, inele sa više murša hem đuvlja kola poverujinde ano Gospod hem ule deo e vernikonendar.

¹⁵ Kad o Petar nakhela ine, o manuša ikalena ine pumare nambormen ko droma. Čhivena len ine ko than e pašljojb nasoro hem ko nosiljke te šaj barem lesiri senka perel upro lende.

¹⁶ A but manuša avena ine hem taro dizja savei uzalo Jerusalam. Anena ine e nambormen hem e opsednutimen e bišukare duhencar, i sare ovena ine sasljarde.

O anđeo e Devlesoro ikali e apostolen taro phandlipe

¹⁷ Tegani o prvosvešteniko hem sa okola so inele oleja – oti stranka e sadukejengiri – ule but ljubomorna,

¹⁸ i dolinde e apostolen hem frdinde len ano javno phandlipe.

¹⁹ Ali kad peli i rat, o anđeo e Gospodesoro phravđa o udar e phandlipnasoro, i ikalđa len hem phenđa:

²⁰ “Džan ko Hram, terđoven anglo narodo hem vačeren lenđe sa akale neve dživdipnastar.”

²¹ I on šunde le, i rano sabaleja đerdinde ko Hram hem lelje te sikaven e narodo. Kad ale o prvosvešteniko hem okola so inele oleja, čedinde e manušen oto sabor, sa e izraelesere starešinen, i naredinde te anel pe taro phandlipe e apostolen.

²² Ali, kad o stražarija resle ko phandlipe, na arakhle len adari, i irinde pe hem phende:

²³ “O udar e phandlipnasoro inele šukar phandlo, a o stražarija terdine anglo udar. Ali, kad phravđam o udar, na arakhljam nikas andre.”

²⁴ Kad šunde adava o naredniko e hramesere stražakoro hem o šerutne sveštenici, ule zbunime hem pučle pe so šaj te ovel adava.

²⁵ Tegani neko alo hem phenđa lenđe: “Eče okola manuša kolen frdinđen ano phandlipe terđovena ano Hram hem sikavena e narodo!”

²⁶ Tegani o naredniko ple stražarencar dželo hem anda len, ali na zorjaja, adalese so darandile o narodo te na frden bara upro lende.

²⁷ Kad ande len, čivde len anglo sabor, a o prvosvešteniko lelja te ispitujini len:

²⁸ “Na li zorale naredindam tumende te na sikaven e narodo ano adava anav? A palem tumen sa o Jerusalem pherden tumare sikavibnaja hem mangena upro amende te perel o rat adale manušesoro.”

²⁹ A o Petar hem o avera apostolja phende: “E Devlese više valjani te ova poslušna nego e manušende.

³⁰ O Devel amare pradamengoro vazdinda taro mule e Isuse, kole tumen čivden ko krsto hem mudarden.

³¹ Ole o Devel uzvisinda hem čivda le pese ki desno strana sar Vođa hem Spasitelj, te šaj o Izrael te pokajini pe hem te oven lese oprostime o grehija.

³² Amen injam svedoci adalestar, sar hem o Sveto Duho, kole o Devel dinda okolende kolai lese poslušna.”

³³ Kad o manuša oto sabor šunde adava, but holjande hem mangle te mudaren le.

³⁴ Ali tegani ko sabor uštino nesavo farisej palo anav Gamalilo, o učitelj e Zakonestar kole sa o narodo ceninda. Ov naredinda te ikalen hari avri e apostolen,

³⁵ i phenda: “Izraelconalen, šukar razmislinen so ka čeren akale manušencar.

³⁶ Adalese so, angleder nesavo vreme iklilo o Tevda kova vačerda korkoro pese dai neko hem nešto, i verujinde lese di sar šaršel manuša. Ali

ov inele mudardo, a sa okola kola džeale palo leste našle, i adahar adalestar ništa na ulo.

³⁷ Palo leste, zako vreme oto popis e manušengoro, iklilo o Juda o Galilejco hem pherđa e narodo te vazden buna. Hem ov inele mudardo, a sa okola kola džeale palo leste našle.

³⁸ Adalese akana vačerava tumenđe te vazden tumare vasta akale manušendar hem te muken len. Adalese so, te lengoro plan hem o delo avela e manušendar, ka properel.

³⁹ A, te lengoro sikaviba avela e Devlestar, onda naka šaj te zaustavinen len, nego ka mothoven tumen sar okola kola marena pe e Devleja.”

I o manuša oto sabor šunde le.

⁴⁰ Tegani vičinde e apostolen te aven palem andre hem naredinde te šibinen len. Palo adava naredinde lende te na propovedinen ano anav e Isusesoro, i muke len.

⁴¹ O apostolja iklile taro sabor radosna adalese so o Devel dikhlja len dai dostojna te trpinen i lađ zbog o anav e Isusesoro.

⁴² I svako dive ano Hram hem ano čhera bizo ačhojba sikavena ine e narodo hem propovedinena o Šukar lafi dai o Isus o Hrist.

6

O eŧta đakonja

¹ Adala dive, sar o broj e učenikonengoro sa više barjola ine, o grčka Jevreja lelje te žalinen pe upro domaća Jevreja, adalese so lengere udovice inele zanemarime kad svako dive delini pe ine hajbnase.

² Tegani o dešu duj apostolja vičinde kora pumende sa e učenikonen, i phende: “Nane šukar amen te zanemarina o propovediba o lafi e Devlesoro sar te raspodelina o hajba.

³ Adalese, phraljalén, arakhen maškara tumende ehta manušen ko šukar glaso, kolai pherde Duhoja hem džandipnaja. Olen ka čhiva te čeren akaja služba,

⁴ a amen ka posvetina amen zaki molitva hem zako vačeriba o lafi.”

⁵ Adava predlog inele šukar sa e čedimende, i birinde e Stefane, e manuše kova inele pherdo veraja hem e Svetone Duhoja, e Filipe, e Prohore, e Nikanore, e Timone, e Parmene hem e Nikola tari diz Antiohija, kova angleder obratindža pe ki vera e jevrejengiri.

⁶ Adale ehta manušen ande anglo apostolja, kola molinde pe hem čhivde pumare vasta upro lende.

⁷ Ađahar e Devlesoro lafi širindža pe. O broj e učenikonengoro ano Jerusalem but barilo, a maškaro lende inele hem but sveštenici e jevrejengere kola prihvatinde i vera.

O sveštenici e jevrejengere dolena e Stefane

⁸ A o Stefan, o manuš pherdo milost hem zoralipe, čerela ine bare čudesija hem znakija maškaro narodo.

⁹ Ali, uštine nesave tari Sinagoga e oslobodimengiri (ađahar inele vičime) – o Jevreja tari Kirina, tari Aleksandrija, hem nesave tari Kilikija hem tari Tikori Azija, hem lelje te raspravinen pe e Stefaneja.

¹⁰ A adalese so našti ine te suprotstavinen pe e džandipnase hem e Duhose saveja o Stefan vačerda,

¹¹ pherde nesave manušen te phenen: “Šundam le sar vačeri bišukar lafija e Mojsijastar hem e Devlestar.”

¹² Ađahar vazdinde pobuna maškaro narodo, maškaro starešine hem maškaro učitelja e Zakonestar, i on otojekhvar ale, dolinde le hem ande le anglo sabor.

¹³ Adari ande hem e hovavne svedokonen kola phende: “Akava manuš bizo ačhojba vačeri protiv o sveto Hram hem protiv o Zakoni.

¹⁴ Šundam le sar vačeri da o Isus kovai tari Nazaret ka uništini akava Hram hem ka menjini o adetija save predinda amende o Mojsije.”

¹⁵ A sare kola bešle ko sabor zadikhle pe ano Stefan hem dikhle dai lesoro muj sar o muj e andeosoro.

7

E Stefanesoru propovediba anglo sabor

¹ Tegani o prvosvešteniko pučlja e Stefane: “Čače li adava so vačereni protiv tute?”

² A ov phenda: “Phraljalen hem dadalen, šunen man! O Slavno Devel mothovda pe amare pradadese e Avraamese sar pana inele ani Mesopotamija, angleder so dželo te živini ano Haran.

³ O Devel phenda lese: ‘Ačhav ti phuv hem te familija hem dža ki phuv savi me ka mothovav će.’

⁴ I o Avraam tegani ačhavđa i phuv e haldejconengiri hem dželo te živini ano Haran. Kad mulo lesoro dad, o Devel adathar anda le te živini ki akaja phuv kaj tumen akana živinena.

⁵ I na dindđa le nijekh najtikoro kotor oti phuv ano nasledstvo, nego dindđa le plo lafi da ka del adaja phuv ano nasledstvo olese hem lesere potomstvose palo leste, iako e Avraame pana na ine čhave.

⁶ O Devel phendđa lese ađahar: 'Te čhave ka oven abandije ki averengiri phuv. Adari ka robujinen hem ka mučinen len štaršel berš.'

⁷ O Devel phendđa hem akava: 'Ali me ka sudinav adale narodose kase on ka robujinen, a palo adava ka ikljovent adathar hem ka služinen man ko akava than.'

⁸ Tegani o Devel dindđa e Avraamese savez, savesoroi znako o obreziba. I ađahar e Avraamese bijandilo o Isaak kole ko oftoto dive obrezindđa. E Isaakese bijandilo o Jakov, a e Jakovese o dešu duj bare dada.

⁹ O bare dada inele ljubomorna upro pumaro phral o Josif, i bikninde le sar robo ano Egipat. Ali o Devel inele oleja

¹⁰ hem ikaldđa le taro sa olesere nevolje. Dindđa le džandipe hem ćerđa o faraon, o caro ano Egipat, te mislini olesar šukar. O faraon čivđa le te ovel upravniko upro Egipat hem upri sa lesiri palata.

¹¹ Tegani ano sa o Egipat hem ano Hanaan ulo bokhalipe hem bare nevolje, i amare pradada našti ine te arakhen hajbnase.

¹² Kad o Jakov šundđa da ano Egipat isi điv, bičhalđa adari amare pradaden prvo puti.

¹³ A kad o dujto puti džele adari, o Josif phenda ple phraljende koj ov, i o faraon dodžanda zaki e Josifesiri porodica.

¹⁴ Tegani o Josif bičhalđa palo plo dad o Jakov hem pali sa pli familija te aven ko Egipat – ukupno inele eftavardešu pandž džene.

¹⁵ Ađahar o Jakov dželo ko Egipat kaj mulo ov hem amare pradada.

¹⁶ Olengere telija inele legarde ano Sihem hem inele čivde ano grobo savo o Avraam ano Sihem činđa e Emoresere čhavendar zaki odredime cena.

¹⁷ Sar alo paše o vreme te pherđol o dindo lafi save o Devel dinda e Avraamese, amaro narodo ano Egipat sa više barjola ine,

¹⁸ sa đikote ano Egipat na lelja te vladini aver caro kova na džanda e Josifese.

¹⁹ Ov lukavo ćerđa amare narodoja: mučinda amare pradaden hem ki zor čivđa len te ačhaven avri pumare čhavoren, kola samo so bijandile, te meren.

²⁰ Ko adava vreme bijandilo o Mojsije. Ov inele posebno čhavoro anglo Devel. Trin masek inele arakhlo ple dadese ano čher.

²¹ A kad ačhavde le avri, e faraonesiri čhaj lelja le hem arakhlja le sar ple čhave.

²² O Mojsije inele barjardo ani sa i mudrost e Egipatesiri hem inele zoralo ano lafija hem ano delja.

²³ Kad pherđa saranda berš, alo lese ki godi te džal te dikhel ple phraljen e Izraelconen.

²⁴ Kad dikhlja sar jekh Egipcánin mučini jekhe Izraelco, ov lelja te branini le, hem osvetinda le ađahar so mudarđa e Egipcánine.

²⁵ Mislinđa da lesere phralja ka haljoven da o Devel prekalo leste bičhali oslobodenje, ali on adava na halile.

²⁶ Tejsato dive arakhlja duje Izraelconen sar marena pe. Ov dikhlja te mirini len vačerindoj: 'Manušalen, tumen injen phralja! Sose čerena bišukaripe jekh averese?'

²⁷ A jekh olendar kova lelja te marel pe ple pašutneja, gurinđa e Mojsija hem phenđa lese: 'Ko tut čhivđa te ove vladari hem sudija upreder amende?'

²⁸ Na li mangeja hem man te mudare sar so erati mudardan okole Egipcānine?'

²⁹ Kad o Mojsije šunđa adava, našlo taro Egipat hem dželo sar abandija te živini ki phuv Midijan, kaj bijandile lese duj čhave.

³⁰ Saranda berš palo adava, mothovđa pe lese o anđeo ki pustinja paše uzali gora Sinaj, ani jag upro grm savo thabljola ine.

³¹ I dikhindoj adava, o Mojsije inele zadivime adaleja. Ali sar avela ine nakoro grm te dikhel po šukar, šunđa o glaso e Gospodesoro:

³² 'Me injum o Devel te pradadengoro, Devel e Avraamesoro, e Isaakesoro hem e Jakovesoro.' O Mojsije tresinđa oti dar i na tromandilo te vazdel po šero te dikhel.

³³ Tegani o Gospod phenđa lese: 'Huljav o sandale te prenda, adalese so terđoveja ki sveto phuv.

³⁴ Čače dikhljum o nevolje mle narodosere ano Egipat hem šunđum sar jecinena, i adalese huljljum te oslobodinav len. Hajde akana! Ka bičhalav tut ko Egipat!'

³⁵ Adale Mojsija – kole odbacinde vačerindoj: ‘Ko tut čivđa te ove vladari hem sudija?’ – ole o Devel, prekalo anđeo kova mothovđa pe lese ko grmo, bičhalđa te ovel hem vladari hem izbavitelji.

³⁶ I ov ikalđa len adathar, čerindoj čudesija hem znakija ano Egipat, ko Lolo more hem saranda berša ki pustinja.

³⁷ Adavai okova Mojsije kova phenđa e Izrael-conende: ‘O Devel tumare manušendar ka vazdel tumende proroko sar mande.’

³⁸ O Mojsijej adava kova inele e čedime narodoja ki pustinja, e anđeoja kova vačerđa lese ki gora Sinaj hem amare pradadencar. Ov priminda o dživde lafija te predel len amende.

³⁹ Ali amare pradada na mangle te šunen le, nego odbacinde le hem pumare vileja irinde pe ano Egipat.

⁴⁰ Phende e Aaronese: ‘Čer amende devlen kola ka džan angla amende, adalese so na džana so ulo okole Mojsijaja kova ikalđa amen taro Egipat.’

⁴¹ I ko adala dive čerde idole ano oblik e telcosoro, dinde lese žrtva hem slavinde zako adava so čerde pumare vastencar.

⁴² Tegani o Devel irinda pe olendar hem muklja len te slavinen o kham, o masek hem o čerenja ko nebo, sar soi pisime ano Lil e prorokonengoro:

‘Maje li dinden

žrtven hem darija

saranda berš ani pustinja,

o manušalen e Izraelesere?

⁴³ Na, nego akharden e Molohovesoro šatori

hem i čereni tumare devlesiri e Refanesiri,
e idolen save ćerđen
te slavinen len!
Adalese ka bičhalav tumen ano progonstvo',
po dur taro Vavilon.

⁴⁴ Ki pustinja amare pradaden inele Šatori oto
svedočanstvo, savo inele ćerdo ađahar sar so
naredinđa Okova kova phenđa e Mojsijase te ćerel
le palo nacrt savo dikhlja.

⁴⁵ Amare pradada priminde le hem, legarde e
Isuse Navinestar, ande le ani phuv e manušengiri
kola na džande e Devlese kolen Devel ispuđinđa
adathar anglo lende. O šatori ačhilo adari sa đī o
vreme e carosoro e Davidesoro.

⁴⁶ O David arakhlja milost anglo Devel, hem
rodinđa lestar te šaj te vazdel čher e Jakovesere
Devlese.

⁴⁷ Ali o Solomon inele adava kova vazdinđa lese
čher.

⁴⁸ Ali, o Najbaro Devel na bešela ano čhera savei
ćerde e manušengere vastencar, sar so phenela
hem o proroko:

⁴⁹ 'O Gospod vaćeri:

O neboi mlo presto,
a i phuv than kote čhivava mle pre.

Savo čher tumen šaj te vazden maje?
Ili kaj o than mle odmoribnasoro?

⁵⁰ Na ćerđa li mlo vas sa akava?'

51 Tumen injen šerale manuša! Tumare vile hem o kana pana nane obrezime. Uvek protivinena tumen e Svetone Duhose! Ista injen sar tumare pradada!

52 Isi li proroko kole tumare pradada na progoninde? Mudarde di hem okolen so angleder vačerde oto aviba e Pravednikosoro, kole tumen akana izdajinden hem mudarden.

53 Tumen prekalo anđelja priminden o Zakoni, ali na injenle lese poslušna."

E Stefane mudarena barencar

54 Kad šunde adava o šerutne e jevrejengere, but holjande upro leste, hem lelje te krcinen dandencar.

55 Tegani o Stefan, pherdo e Svetone Duhoja, dikhlja nakoro nebo hem dikhlja e Devlesiri slava hem e Isuse sar terđola e Devlese oti desno strana.

56 Tegani phenda: "Ače, dikhava o nebo phravdo hem e Čhave e manušesere sar terđola e Devlese oti desno strana."

57 A ko adava on lelje te vičinen oto sa o glaso, phandle pumare kana hem sare sar jekh uštine upro leste.

58 Ikalde le tari diz avri i lelje te frden bara upro leste. A o svedoci mukle pumare ogrtačija uzalo pre e ternesere kova vičinda pe Savle.

59 I sar frdena ine bara upro leste, o Stefan vičinda: "Gospode Isuse, primin mle duho!"

60 Tegani pelo ko kočija hem vičinda oto sa o glaso: "Gospode, ma računin lenđe akava greh!"

I kad phenda adava, mulo.

8

I Khandiri ovela progonime

¹ A o Savle odobrinda e Stefanesoru mudariba. I taro adava dive poçinda baro progonstvo upri Khandiri ano Jerusalem, i sa o vernici, sem o apostolja, rasejinde pe ko thana e judejakere hem e samarijakere.

² Nesave pobožna manuša parunde e Stefane hem but runde le.

³ A o Savle lelja te uništini i Khandiri. Džala ine oto čher ko čher, ki zor ikali e muršen hem e đuvljen hem čhivela len ine ko phandlipe.

O Filip vaćeri oto Hrist ani regija Samarija

⁴ Okola kola inele rasejime, propovedinena ine o Lafi kaj god džana.

⁵ Ađahar o Filip huljilo ani jekh diz e samarijakiri hem propovedinda lende e Hristestar.

⁶ O narodo sare sar jekh šukar šunde lesere lafija hem dikhle o znakija save ćerđa.

⁷ Adalese so, o bišukar duhija vićindoj zorale ikljovena ine bute manušendar kola inele opsednutime, a sasljovena ine hem but manuša kola našti ine te phiren hem kola inele paralizujime.

⁸ Tegani uli bari radost ki adaja diz.

⁹ A ki adaja diz već nesavo vreme o manuš palo anav Simon ćerela ine mađije savencar o narodo ani Samarija inele zadivime. Vaćeri ine pestar dai baro manuš,

¹⁰ hem sare, oto najtikoro đi o najbaro, šukar šunena le ine hem vaćerena: "Akava manuš čaćei e Devlesoro zoralipe, savo vićini pe Baro."

11 Džana ine palo leste, adalese so već but vreme zadivini len ine ple mađijencar.

12 Ali kad poverujinde e Filipese, kova propovedinđa o Šukar lafi e Devlesere carstvostar hem e Isuse Hristesere anavestar, krstinde pe hem o murša hem o đuvlja.

13 Hem korkoro o Simon poverujinđa hem krstinda pe, hem stalno inele uzalo Filip. Ov inele oduševime dikhindoj o znakija hem o bare čudesija save ule.

14 Kad o apostolja ano Jerusolim šunde da o manuša tari Samarija prihvatinde e Devlesoro lafi, bičhalde adari e Petre hem e Jovane.

15 Kad on resle, molinde pe lende te priminen e Svetone Duho,

16 adalese so o Sveto Duho pana na huljinđa upro nijekheste olendar, adalese so samo inele krstime ano anav e Gospodesoro e Isusesoro.

17 Tegani o apostolja, o Petar hem o Jovan, čivde pumare vasta upro lende, hem on priminde e Svetone Duho.

18 Kad o Simon dikhlja so o manuša priminena e Svetone Duho ađahar so o apostolja čivena pumare vasta upro lende, ov e apostolende manglja te del pare

19 vačerindoj: “Den hem maje adava zoralipe te šaj svako upra kaste ka čivav mle vasta primini e Svetone Duho.”

20 A o Petar phenđa lese: “Nek te pare zajedno tuja properen so mislinđan da e parencar šaj te čine e Devlesoro daro.

21 Tut ki akaja služba nane pravo adalese so to vilo nane šukar anglo Devel.

22 Adalese pokajin tut zako to bišukaripe hem molin tut e Gospodese hem šaj ka oprostini će so ano to vilo ine esavki misao.

23 Adalese so, dikhava tut da injan pherdo gorčina hem da injan phandlo ano greh.”

24 A o Simon phenda: “Molinen tumen e Gospodese maje te na arakhi man ništa adalestar so phenden.”

25 Palo adava so svedočinde hem so moth-ovde lende o lafi e Gospodesoro, irinde pe ano Jerusalem, hem odrumal vačerde o Šukar lafi ko but gava e Samarijakere.

O Filip hem o Etiopljaninco

26 Tegani o anđeo e Gospodesoro phenda e Filipese: “Spremin tut, i dža nakoro jug ko drom savo maškari pustinja legari taro Jerusalem natele ki Gaza.”

27 O Filip spreminda pe hem dželo. Baš tegani reslja nesave manuše tari Etiopija, evnuho, kova inele baro manuš e caricakoro e Kandakoro, zadužime zako sa olakoro barvalipe. Ov inele ano Jerusalem te slavini e Devle.

28 Irindoj čhere taro Jerusalem beštino pese ani kočija hem čitinda o Lil e prorokosoro e Isaijasoro.

29 Tegani o Duho phenda e Filipese: “Dža nakori kočija hem ov paše uzalo late!”

30 O Filip prastandilo uzali kočija, i kad šunđa da o Etiopljaninco čitini taro Lil e prorokosoro e Isaijasoro, pučlja le: “Haljoveja li adava so čitineja?”

³¹ A o Etiopljaninco phenda lese: "Sar šaj te haljovav kad nane ko te objasnini maje adava?" I vičinda e Filipe te ukljel hem te bešel oleja.

³² A ko adava than ko Lil savo o Etiopljaninco čitinda, pisinda akava:

"Legarde le sar bakre ko činiba,
hem sar so o bakroro traini
anglo okola so muravena le,
ađahar ni ov na phravđa plo muj.

³³ Inele ponizime hem na sudinde lese pravedno.
Niko naka vačeri lesere potomkonendar,
adalese so lelja pe lesoro dživdipe tari phuv."

³⁴ A o evnuho pučlja e Filipe: "Phen maje, molinava tut, kastar adava o proroko vačeri? Pestar ili nekastar averestar?"

³⁵ Tegani o Filip, počindoj oto isto Lil, lelja te vačeri lese o Šukar lafi e Isusestar.

³⁶ I sar džana ine dromeja ađahar, resle đi ko nesavo pani, i o evnuho phenda: "Ače pani! So šaj te ačaj man adalestar te ovav krstine?"

³⁷ [A o Filip phenda lese: "Šaj te krstine tut – te verujineja sa te vileja."

A o evnuho phenda: "Verujinava dai o Isus Hrist e Devlesoro Čhavo.]"*

³⁸ Tegani naredinda i kočija te ačhol, hem soduj džene, o Filip hem o evnuho, huljinde đi ko pani, i o Filip krstinda le.

* **8:37** Nesave purane rukopisija nane len akava stih.

³⁹ A kad iklile taro pani, o Duho e Gospodesoro otojekhvar lelja e Filipe, hem o evnuho više na dikhlja le, nego dželo ple dromeja radosno.

⁴⁰ A o Filip arakhlja pe ani diz Azot, i propovedini ine o Šukar lafi ko sa o dizja maškaro save nakhino sa đikote na reslo ani Cezareja.

9

Sar o Savle obratindža pe (Delja 22,6–16; 26,12–18)

¹ A o Savle, pana holjame pretini ine da ka mudari sa e Gospodesore učenikonen. Adalese dželo koro prvosvešteniko

² hem rodindža lestar lila zako sinagoge ano Damask kote ka pisini da šaj, te arakhlja okolen kola džana palo Drom e Gospodesoro, muršen ili đuvljen, phandlen te anel len ko Jerusolim.

³ Kad alo paše uzalo Damask, otojekhvar svetlindža taro nebo jekh zoralo svetlost upro leste.

⁴ I ov pelo ki phuv hem šundža glaso savo vaćeri lese: “Savle! Savle! Sose progonineja man?”

⁵ A ov pućlja: “Ko injan tu, Gospode?”

A o glaso phendža lese: “Me injum o Isus, kole tu progonineja.

⁶ A akana ušti hem đerdin ki diz hem adari ka phenel pe će so valjani te ćere.”

⁷ A o manuša kola džana ine palo Savle aćhile bizo lafi, adalese so šunde o glaso, ali nikas na dikhle.

⁸ Kad o Savle uštino tari phuv, phravđa ple jačha, ali ništa našti ine te dikhel, i adalese dolinde le oto vas hem legarde le ano Damask.

⁹ Trin dive našti ine te dikhel hem ništa ni halja ni pilja.

¹⁰ A ano Damask inele nesavo učeniko palo anav Ananija. O Gospod ani vizija phenđa lese: “Ananija!”

A ov phenđa: “Adathe injum, Gospode.”

¹¹ O Gospod phenđa lese: “Dža e Judase ko čher – ki ulica savi vičini pe Pravo, hem rode e Savle taro Tars. Ov akana molini pe.

¹² Ov ani vizija dikhlja manuše palo anav Ananija sar đerdini hem čivela ple vasta upro leste te šaj dikhel.”

¹³ A o Ananija phenđa lese: “Gospode, šunđum butendar da akava manuš ćerđa but bišukaripa te svetone manušenje ano Jerusolim.

¹⁴ Đi hem akate isi le vlast oto šerutne sveštenici te phandel svakone kova verujini ano to anav.”

¹⁵ Ali o Gospod phenđa lese: “Dža, adalese so me birinđum le prekalo leste te šunen maje avera nacije, o carija hem o narodo e Izraelesoro.

¹⁶ Me ka mothovav lese kobor valjani te trpini zako mlo anav.”

¹⁷ I o Ananija dželo, đerdinđa ano čher hem čivđa ple vasta upro leste hem phenđa lese: “Phrala Savle! O Gospod Isus, kova mothovđa pe će ko to drom nakari, bičhalđa man te šaj dikhe hem te pherđove e Svetone Duhoja.”

¹⁸ I otojekhvar lesere jačendar pele nešto sar ljuske, i ov dikhlja. Tegani uštino hem krstinda pe.

¹⁹ I halja hem irinda po zoralipe.

Nekobor dive inele e učenikonencar ano Damask,

²⁰ hem odmah lelja ko sinagoge te propovedini dai o Isus o Čhavo e Devlesoro.

O Savle propovedini e Isusestar

²¹ I sare kola šunde le, inele začudime, hem pučle pe: "Nane li akava okova so ano Jerusalem mudari ine okolen so verujinena ano Isus? Na alo li akate te phandel len hem te legari len koro šerutne sveštenici?"

²² Ali o Savle ovela ine sa po zoralo ano propovediba, dokažindoj e Jevrejende kola živinde ano Damask dai o Isus o Hrist, i ačaj len ine bizo lafi.

²³ I kad nakhle but dive, o Jevreja dogovorinde pe te mudaren le,

²⁴ ali o Savle dodžanda zako lengoro plan. O Jevreja hem dive hem rat pazinena ine ko udar e dizjakere, sar te mudaren le,

²⁵ ali lesere učenici jekh rat legarde le hem mukle le prekalo duvari e dizjakoro ani bari korpa.

²⁶ Kad o Savle alo ko Jerusalem, manglja te ovel zajedno e učenikonencar, ali sare darandile lestar, adalese so na verujinde dai čače učeniko.

²⁷ Ali o Varnava pomožinda lese hem legarda le koro apostolja, i vačerda lenđe sar o Savle kad inele ko drom dikhlja e Gospode hem da o Gospod vačerda lese, hem sar ano Damask bizi dar propovedinda e Isusesse ko anav.

²⁸ Ađahar o Savle ačhilo olencar, i dželo maškaro Jerusalem hem bizi dar propovedinđa e Gospodese ko anav.

²⁹ Vačeri ine hem raspravini pe e Jevrejencar kola vačereni ine grčki, ali on dikhle te mudaren le.

³⁰ Kad o vernici šunde zako adava, legarde le ki Cezareja hem adathar bičhalde le ko Tars.

³¹ Ađahar i Khandiri ani sa i Judeja, ani Galileja hem ani Samarija inele ano mir. Ovela ine zorali, živindoj ani dar e Gospodestar, hem o broj e vernikonengoro barjola ine palo hrabriba e Svetone Duhostar.

O Enej ovela sasljardo

³² A sar o Petar nakhela ine maškaro adala regije, alo hem koro verna manuša kola živinde ki Lida.

³³ Adari arakhlja nesave manuše palo anav Enej, kova ofto berš pašljola ine ki postelja nepokretno.

³⁴ I o Petar phenđa lese: "Enej, o Isus Hrist sasljari tut! Ušti hem namestin to than e pašljojbnasoro!"

Hem ov otojekhvar uštino.

³⁵ Kad dikhle e Enej sare kola živinde ki Lida hem ko Saron, obratinde pe e Gospodese.

O Petar vazdela e Tavita taro mule

³⁶ A ki diz Jopa živinđa jekh učenica palo anav Tavita – so značini "Srna", koja uvek čerđa ine šukar delja hem pomožinđa e čororende.

³⁷ I ko adala dive oj namborsalili hem muli. Nandarde la hem čivde la ki upruni soba.

³⁸ Ali kad šunde o učenici dai o Petar ani Lida savi paše uzali Jopa, bičhalde koro leste duje manušen te phenen lese: "Molinaja tut odmah te ave amende!"

³⁹ O Petar uštino hem dželo olencar, a kad reslja, legarde le ki upruni soba. Sa o udovice terdine uzalo leste, runde hem mothovde lese o fostanja hem o šeja save i Tavita sivđa kad inele dživdi.

⁴⁰ Tegani o Petar sarijen bičhalđa avri, i pelo ko kočija hem molinda pe.

Tegani irinda pe nakoro mulo telo hem phenda: "Tavito, ušti!"

Oj phravđa ple jača, dikhlja e Petre hem beštini.

⁴¹ Ov dinda la plo vas hem vazdinda la, i vičinda e vernikonen hem e udovicen, hem mothovđa la olende dai dživdi.

⁴² I adava šundilo ki sa i Jopa, i but džene poverujinde ano Gospod.

⁴³ A o Petar ačhilo ki Jopa nesavo vreme koro nesavo Simon kova inele kočari.

10

O Kornelije bičhali ple manušen palo Petar

¹ A ki Cezareja živinda jekh manuș palo anav Kornelije, kova inele e rimesoro kapetani upreder šel vojnici oti četa vičimi e Italijakiri.

² Ov inele pobožno hem darala ine e Devlestar, a ađahar hem sa lesere čherutne. Dela ine but milostinja e čorore Jevrejende hem stalno molini pe ine e Devlese.

³ Jekh dive, di sar ko trin o sati diveste, jasno dikhlja ani vizija e Devlesere anđeo sar alo koro leste hem phenda: "Kornelije!"

⁴ O Kornelije dikhlja ano leste hem ki dar pučlja le: "Vačer, Gospode?"

A o anđeo phenda lese: "O Devel na bisterđa upra tute adalese so prihvatinđa te molitve hem te milostinje sar žrtva.

⁵ Akana, bičhal te manušen ki Jopa te anen e Simone kovai vičime Petar.

⁶ Ovi gosto nesave Simonesoro e kožaresoro, kasoroi čer uzalo more."

⁷ Kad o anđeo kova vačerđa lese dželo, o Kornelije vičinda ple duje slugen hem jekhe pobožnone vojniko kova kandlja le,

⁸ i vačerđa lende sa hem bičhalđa len ki Jopa.

E Petresiri vizija

⁹ Tejsato dive di sar ko ekvaš o dive, sar on džana ine dromeja hem avena paše nakori diz, o Petar uklinda upro čer te molini pe.

¹⁰ I bokhalilo hem manglja te hal, ali sar čerena lese ine nešto hajbnase, ov dikhlja vizija.

¹¹ Dikhlja phravdo nebo hem sar nešto sar baro platno savo ple štare krajonencar mukela pe ki phuv.

¹² Ano leste inele sa vrste e životinjendar saven isi štar pre, okolendar so lazinena phuvjaja hem e čirikljendar.

¹³ Tegani nesavo glaso phenda lese: "Ušti, Petre, čin hem ha!"

¹⁴ A o Petar phenda: "Nisar, Gospode! Adalese so nikad na haljum ništa soi palo amaro zakoni pogano hem nečisto."

¹⁵ A o glaso palem phenda lese: "Ma tu vičin nečisto okova so o Devel čerđa te ovel čisto!"

¹⁶ I adahar ulo trin puti, i onda o platno vazd-inda pe ko nebo.

E Kornelijesere manuša koro Petar

¹⁷ A sar o Petar pana čudini pe ine so šaj te ovel i vizija savi dikhlja, o manuša kolen o Kornelije bičhalđa raspučle pe kaj e Simonesoro čher i već inele angli kapija

¹⁸ hem vičinde hem pučle adathe li bešela o Simon kovai vičime Petar.

¹⁹ Sar o Petar pana razmislini ine oti vizija, o Sveto Duho phenda lese: "Eče, trin manuša rodna tut.

²⁰ Ušti, hulji hem dža olencar bizo te misline tut, adalese so me bičhalđum len."

²¹ Tegani o Petar huljilo koro manuša hem phenda: "Ače, me injum adava kole rodna. Sose aljen?"

²² A on phende: "Bičhalđa amen e rimesoro kapetani o Kornelije, o pravedno manuš kova darala e Devlestar, kole ceninena sa o Jevreja. Olese o sveto anđeo phenda te vičini tut pese ko čher, te šunel so isi tut te phene lese."

²³ Tegani o Petar vičinda len andre hem ugostinda len.

O Petar propovedini ano čher e Kornelijesoro

I tejsato dive o Petar spreminda pe hem dželo olencar, a oleja džeze hem nesave phralja tari Jopa.

24 Aver dive reslja ki Cezareja. A o Kornelije adžicerđa len, i vičinda pla familija hem ple paše amalen.

25 Kad o Petar đerdinda ko čher, o Kornelije iklilo anglo leste, pelo uzalo lesere pre hem pokloninda pe lese.

26 O Petar vazdinda le vačerindo: "Ušti! Hem me injum samo manuš."

27 I vačerindoj oleja, o Petar đerdinda hem arakhlja bute čedime manušen.

28 Tegani o Petar phenda lende: "Tumen džanen da nane muklo e Jevrejcosi te družini pe nekasar tari aver nacija ili te đerdini lese ko čher. Ali, o Devel maje mothovđa da nijekhe manuše na valjani te dikhav sar poganone ili nečistone.

29 Adalese, kad injumle vičime, aljum bizo te mislinav man. A akana phenen maje sose vičinden man?"

30 A o Kornelije phenda lese: "Angleder štar dive, baš ko akava vreme, ko trin o sati prekalo dive, molindum man maje ano čher, i otojekhvar terdino angla mande nesavo manuš ano sjajna šėja

31 hem phenda maje: 'Kornelije, o Devel šunda ti molitva hem dikhla te milostinje e čororende.

32 Adalese bičhal nekas ki Jopa hem vičin e Simone kovai vičime Petar. Ovi gosti e Simonesoro e kožaresoro, kasoroi čher uzalo more.'

33 Adalese odmah bičhalđum pala tute, a tu šukar čerđan so aljan. Akana sare amen injam akate anglo Devel te šuna sa so naredinda će o Gospod."

³⁴ Tegani o Petar lelja te vaćeri: “Čaće akana dikhaya da o Devel na ćerela razlika maškaro manuša,

³⁵ nego da taro svako narodo prihvatinu okole kova lestar darala hem kova ćerela okova soi pravedno.

³⁶ O Devel bićhalđa o Lafi e Izraelconenđe, ađahar so mothovđa o Šukar lafi oto mir prekalo Isus Hrist – kovai Gospod sarijenđe.

³⁷ Tumen džanen so ulo ki sa i Judeja, počindoj oti Galileja, palo krstiba savo o Jovan propovedinđa.

³⁸ Džanen zako Isus taro Nazaret, kole o Devel pomazinda e Svetone Duhoja hem e zoralipnaja. Ov dželo taro than ko than hem ćerđa šukaripe, saslijarindoj sa okolen kola inele tali vlast e ben-gesiri, adalese so o Devel inele oleja.

³⁹ Amen injam svedoci zako sa adava so ćerđa ano Jerusalem hem ani sa i phuv e Jevrejengiri. On mudarde le ađahar so čhivde le ko krsto,

⁴⁰ ali o Devel o trito dive vazdinda le taro mule hem ćerđa te mothoj pe amende,

⁴¹ ali na sa e narodose, nego samo e svedokonende kolen o Devel angleder birinda. Adala injam amen kola haljam hem piljam oleja palo lesoro uštiba taro mule.

⁴² Ov naredinda amende te propovedina e narodose hem te svedočina da ole o Devel odredinda te ovel sudija e dživdende hem e mulende.

⁴³ Olestar svedočinena sa o proroci, da svako kova verujini ano leste, prekalo lesoro anav primini oprostiba zako grehija.”

O Sveto Duho huljela upro manuša kola nane Jevreja

⁴⁴ Sar pana o Petar vaćeri ine, o Sveto Duho huljilo upro sarijende kola šunde lesoro vaćeriba.

⁴⁵ A e jevrejengere vernici kola ale e Petreja, inele but zadivime so o Devel hem e manušenje taro avera nacije dinda sar daro e Svetone Duho,

⁴⁶ adalese so šunde len sar vaćerena ano avera jezici hem barjarena e Devle.

Tegani o Petar phenda:

⁴⁷ “Šaj li neko te zabranini akalende te oven krstime ano pani? Hem on priminde e Svetone Duho sar so hem amen.”

⁴⁸ Tegani naredinda te krstinen pe ano anav e Isuse Hristesoro. Palo adava on zamolinde e Petre te ačhol olencar pana nekobor dive.

11

O Petar dela izveštaj e khandirjaće ko Jerusalem

¹ O apostolja hem o phralja ki sa i Judeja šunde so hem o manuša taro avera nacije priminde e Devlesoro lafi.

² A kad o Petar alo ko Jerusalem, nesave oto obrezime vernici lelje te kritikujinen le

³ vaćerindoj: “Đerdindan ko čher e manušengoro kola nane obrezime hem haljan olencar!”

⁴ Tegani o Petar redaja lelja te vaćeri lenđe sa so ulo:

⁵ “Injumle ki diz Jopa hem molindum man. Sar molinav man ine, dikhljum vizija. Dikhljum sar nešto sar baro platno savo ple štare krajonencar mukela pe ki phuv taro nebo hem avela di mande.

⁶ Zadikhljum man ano adava hem dikhljum ano leste životinjen saven isi štar pre, divlja zverija, okolen so lazinena phuvjaja hem e čirikljen.

⁷ Tegani šundum glaso savo phenđa maje: 'Ušti, Petre, čin hem ha!'

⁸ A me phendum: 'Nisar, Gospode! Adalese so nikad na čivdum ano muj ništa soi palo amaro zakoni pogano ili nečisto.'

⁹ A o glaso odupral palem phenđa maje: 'Ma tu vičin nečisto okova so o Devel čerđa te ovel čisto!'

¹⁰ I ađahar ulo trin puti, i onda sa adava palem vazdinđa pe ko nebo.

¹¹ I ko adava momenti trin manuša, kola inele bičhalde kora mande tari Cezareja, terdine anglo čher ano savo injamle.

¹² A o Sveto Duho phenđa maje te džav olencar bizo te mislinav man. Mancar pođinde hem akala šov phralja, i đerdinđam ko čher adale manušesoro.

¹³ Ov phenđa amende so dikhlja e anđeo sar terđola ano lesoro čher hem vačeri: 'Bičhal nekas ki Jopa te anen e Simone kovai vičime Petar.

¹⁴ Ov ka vačeri će o lafija palo save ka ove spasime tu hem sa te čherutne.'

¹⁵ I kad lejum te vačerav lenđe, o Sveto Duho huljilo upro lende ađahar sar so huljilo upra amende ano početak.

¹⁶ Tegani setindum man so o Gospod phenđa: 'O Jovan krstindā panjeja, a tumen ka oven krstime e Svetone Duhoja.'

¹⁷ I te o Devel dindā len isto daro savo amen dindā kad poverujindā ano Gospod Isus Hrist, ko injum me te sprečinar e Devle ko adava?"

¹⁸ A kad šunde adava, smirinde pe hem lelje te slavinen e Devle vačerindoj: "Znači o Devel hem zako manuša taro avera nacije dinda te obratinen pe hem te ovel len večno dživdipe!"

I khandīri ki Antiohija

¹⁹ A zako adava vreme o vernici kola inele rasejime zbog o progonstvo savo lelja te ovel kad o Stefan inele mudardo, resle sa đī Fenikija, Kipar hem Antiohija. On na propovedinde e Devlesoro lafi nikase sem e Jevrejende.

²⁰ A nesave olendar inele Kipranja hem Kirinci. I kad resle ki Antiohija, on vačerde hem e Grkonende, mothovindoj lenđe o Šukar lafi e Gospodestar e Isusestar.

²¹ O vas e Gospodesoro inele olencar, i but manuša poverujinde hem obratinde pe e Gospodese.

²² Adalestar šundilo đī ki khandīri ano Jerusalm, i bičhalde e Varnava ki Antiohija.

²³ Kad reslja adari hem kad dikhlja i milost e Devlesiri ko delo, ulo radosno hem lelja sarijen olen te ohrabrini te ačhoven verna e Gospodese sa pumare vileja,

²⁴ adalese so o Varnava inele šukar manuš, pherdo e Svetone Duhoja hem veraja. I but džene lelje te verujinen ano Gospod.

²⁵ Palo adava o Varnava dželo ko Tars te rodel e Savle.

²⁶ Kad arakhlja le, anđa le ki Antiohija. Adari berš dive čedena pe ine e khandīrjaja hem sikavena ine bute manušen. Najangle ki Antiohija o učenici inele vičime "hrišćanja".

²⁷ Adala dive ki Antiohija ale nesave proroci taro Jerusolim.

²⁸ Jekh olendar, palo anav Agav, uštino hem pherdo e Duhoja prorokujinđa da ka ovel baro bokhalipe ko sa e rimesoro carstvo. (Adava hem ulo zako vreme e carosoro e Klaudijasoro).

²⁹ O učenici odlučinde te pomožinen e phral-jende ki Judeja, adahar so ka bičhalen lende sar kas kobor isi.

³⁰ Adahar hem érde, i bičhalde o pare e starešinende palo Varnava hem o Savle.

12

O Irod Agripa progonini e vernikonen

¹ Ko adava vreme o caro o Irod lelja te mučini nesave manušen oti Khandiri.

² Adahar e mačēja mudarda e Jovanesere phrale, e Jakove.

³ Kad o caro dikhlja dai adava šukar e jevre-jengere šerutnende, naredinđa te dolen hem e Petre. Adava ulo zako Prazniko e bikvascone marengoro.

⁴ A kad dolinđa le, frdinđa le ko phandlipe. Naredinđa te pazinen le štar straže po štar vojnici. O Irod manglja pali Pasha te ikali le anglo narodo te ovel lese sudime.

⁵ Sar e Petre pazinena ine ano phandlipe, i khandiri zorale molinđa e Devle olese.

E Petresoro čudesno iklojba taro phandlipe

⁶ Angleder jekh rat nego so o Irod manglja te ikali e Petre anglo narodo, o Petar, phandlo duje lanconencar, suća maškaro duj vojnici, a o stražarija anglo udar pazinena ine o phandlipe.

⁷ Otojekhvar o anđeo e Gospodesoro mothovđa pe hem ulo baro svetlost ki ćelija kaj inele o Petar.

O anđeo gurinđa e Petre ko rebrija hem džangavđa le vaćerindo: "Hajde, sig ušti!"

I o lancija e Petresere vastendar pele.

⁸ Palo adava o anđeo palem phenđa lese: "Phand tut o pojas hem čhiv će o sandale!"

I o Petar ćerđa ađahar.

Tegani o anđeo phenđa lese: "Uri tut o ogrtaći hem phir pala mande!"

⁹ I o Petar iklilo hem dželo palo leste, ali na džanđa dai čaćimase adava so ćerela ine o anđeo, nego mislinđa da dikhela vizija.

¹⁰ Nakhle maškari prvo hem i dujto straža, i resle đi ki sastrenali kapija savi legari ki diz. Oj korkori phravdili anglo lende hem on iklile. Kad nakhle jekh ulica, o anđeo otojekhvar dželo olestar.

¹¹ Tegani o Petar halilo so ulo hem phenđa: "Akana čaće džanav da o Gospod bićhalđa ple anđeo hem spasinđa man e Irodesere vastendar hem oto sa so e jevrejengoro narodo adžićerđa te ovel mancar."

¹² Kad adava halilo, dželo đi o čher e Marijakoro, i daj e Jovanesiri kovai vićime Marko, kote but džene ćedinde pe te molinen pe.

¹³ Kad o Petar khuvđa ko udar e kapijakoro, i sluškinja palo anav Roda dželi te dikhel koi adava.

¹⁴ Kad pendžarđa e Petresoro glas, oti zorali radost na phravđa lese o udar, nego prastandili andre hem vaćerđa da o Petar terđola angli kapija.

¹⁵ A on phende laće: "Tu na injan sasti!" A sar oj na ačhavđa te vaćeri dai adava čaće, on phende: "Adavai lesoro anđeo!"

¹⁶ A o Petar na ačhavđa te khuvel. I kad phravde o udar hem kad dikhle le, inele but zadivime.

¹⁷ A o Petar e vasteja mothovđa lenđe te trainen, i palo adava vaćerđa lenđe sar o Gospod ikalđa le taro phandlipe, hem phenđa: "Javinen e Jakovese hem avere phraljenđe zako akava."

Palo adava iklilo hem dželo ko aver than.

¹⁸ Kad dislilo, uli bari pobuna maškaro vojnici zbog adava so ulo e Petreja.

¹⁹ O Irod naredinđa te roden le, ali našti ine te arakhen le. Kad ispitujinđa e stražaren, naredinđa te mudaren len. Palo adava o Irod dželo tari Judeja ki Cezareja, i adari ačhilo nesavo vreme.

E Irodesoro meriba

²⁰ A caro o Irod inele but holjame upro Tirćanja hem upro Sidoncija. I on čedinde pe zajedno hem ale koro leste te dikhen le. Adalese so pridobinde e carosere pomoćniko e Vlasta, zamolinde e Irode zako mir, adalese so lengiri phuv anela ine hajbnase tari e carosiri phuv.

²¹ Ko dogovorime dive, o Irod urđa pe ple carikane šeja, beštino pese ko presto hem vaćerđa anglo narodo.

²² A o narodo vičinda: "Akavai o glaso e devlesoro, a na e manušesoro!"

²³ I otojekhvar o anđeo e Gospodesoro khuvđa e Irode, adalese so na dinda slava e Devlese. Halje le o čirme hem mulo.

²⁴ A o lafi e Devlesoro širini pe ine hem o broj e vernikonengoro barjola.

²⁵ A o Varnava hem o Savle, kad završinde pumari buti, irinde pe taro Jerusalam ki Antiohija, a pumencar ande e Jovane vičime Marko.

13

O Varnava hem o Savle ovena bičhalde ki misija

¹ Ani khandiri ani Antiohija inele akala proroci hem učitelja: o Varnava, o Simeon vičime Niger, o Lukija tari Kirina, o Manain, kova barilo e vladareja e Irodeja, hem o Savle.

² I sar jekhvar slavinena ine e Gospode hem postinena, o Sveto Duho phenda: "Čiden maje akana e Varnava hem e Savle zaki buti ki savi me vičindum len."

³ Tegani on, palo postiba hem moliba, čhivde pumare vasta upro lende hem bičhalde len ko drom.

O apostolja propovedinena ko Kipar

⁴ A o Savle hem o Varnava, bičhalde e Svetone Duhostar, džele ki Selevkija, i adathar otplovinde ko Kipar.

⁵ Kad resle ki Salamina, mothovde e Devlesoro lafi ano e jevrejengere sinagoge, a o Jovan vičime Marko inele lengoro pomočniko.

⁶ I sar nakhena ine maškaro sa o ostrvo, resle di ko Paf. Adari resle nesave vračare hem hovavne proroko, Jevreje palo anav Varisus Elima.

⁷ Ov inele amal e upravnikosoro e Sergije Pavlesoro, kova inele mudro manuš. Ov vičinda kora peste e Varnava hem e Savle hem rodinda olendar te šunel e Devlesoro lafi.

⁸ Ali, olende protivinda pe o Elima, o vračari (adavai prevod lesere anavesoro), mangindoj te cidel e upravniko oti vera.

⁹ Tegani o Savle, kovai vičime hem Pavle, pherdo e Svetone Duhoja, dikhlja ano Elima

¹⁰ hem phenda lese: "Čhaveja e bengesereja hem neprijateljona zako sa soi pravedno! Pherdo injan oto svako lukavstvo hem hovajba! Đikote više ka bandare o prava droma e Gospodesere?

¹¹ Ače, akana e Gospodesoro vas uštela protiv tute: ka koroljove hem nesavo vreme naka dikhe o kham."

I otojekhvar i tomina hem o kalipe pele upro leste, i ov lelja te vrtini pe ko krugo rodindoj kas te dolel oto vas.

¹² Kad o upravniko dikhlja adava so ulo, poverujinda hem inele zadivime e Gospodesere sikavibnaja.

O Pavle hem o Varnava ani Antiohija e Pisidijakiri

¹³ O Pavle hem okola so inele oleja otplovinde taro Paf hem resle ki Perga ani Pamfilija. Adari o Jovan vičime Marko ačhavđa len hem irinda pe ano Jerusalem.

¹⁴ A on tari Perga lelje te džan po dur. Kad resle ki Antiohija e Pisidijakiri, ko savato đerdinde ki sinagoga hem beštine.

¹⁵ Palo čitiba taro Zakoni hem o Proroci, e sinagogakere vođe bičhalde lende akava lafi: "Phraljalen, te isi tumen nesavo lafi te ohrabrinen e narodo, vačeren."

¹⁶ Tegani o Pavle uštino, dindā znako e vasteja te trainen hem lelja te vaćeri: "Izraelconalen hem tumen avera kola darana e Devlestar, šunen:

¹⁷ O Devel akale narodosoro, e Izraelesoro, birindā amare pradaden hem ćerđa amare narodo te ovel baro zako vreme kad inele ano Egipat sar abandije, i ple zorale vasteja ikalđa le adathar.

¹⁸ Ći sar saranda berš trpindā len ani pustinja.

¹⁹ I kad ano Hanaan uništindā eftane naroden, lengiri phuv dindā e Izraelconende ano nasledstvo.

²⁰ Sa adava ulo ano Ći sar štaršelu pinda berš. Palo adava o Devel dindā len sudijen, sa Ći ko proroko o Samuilo.

²¹ Tegani rodinde caro hem o Devel dindā len e Saule, e čhave e Kisesere, e manuše taro pleme e Venijaminesoro. Ov vladindā saranda berš.

²² Kad o Devel cidindā e Saule, čhivđa lende e Davide sar caro, kolese korkoro vaćerđa: 'Arakhljum e Davide, e Jesejesere čhave, e manuše palo mlo vilo, kova ka ćerel sa okova so mangava.'

²³ Taro e Davidesoro potomstvo o Devel, palo plo obećanje, vazdindā e Izraelese e Spasitelje e Īsuse.

²⁴ Angleder so o Isus alo, o Jovan o Krstitelj propovedindā sa e izraelesere narodose da valjani te pokajinen pe hem te krstinen pe.

²⁵ Kad o Jovan ćerđa okova so valjandā, phendā lende: 'Na injum me adava kova tumen mislivena. Ali, aće, ov avela pala mande. Me na injum dostojno ni o dorikha oti lesiri obuća te phravav.'

²⁶ Phraljalen, e Avraamesere čhavalen hem tumen taro avera nacije so darana e Devlestar, amendei bičhaldo akava Lafi oto spasenje.

²⁷ Adalese so o dizutne taro Jerusalem hem lengere šerutne na pendžarde e Isuse, nego osudinde le. Ađahar pherde o lafija e prorokonengere save svako savato čitinena a na haljovena len.

²⁸ Iako na arakhle nisavi krivica zaki savi zaslužini meriba, rodinde e Pilatestar te mudari le.

²⁹ A kad čerde sa so olestar inele pisime, huljavde le taro krsto hem čhivde le ko grobo.

³⁰ Ali o Devel vazdinda le taro mule,

³¹ i ov but dive mothovđa pe okolende kola oleja ale tari regija Galileja ko Jerusalem, a kolai akana lesere svedoci anglo e izraelesoro narodo.

³² Amen vačeraja tumende o Šukar lafi: o obećanje savo o Devel dinda amare pradadende,

³³ pherđa le upro amare čhavende, adaleja so vazdinda e Isuse taro mule, sar soi pisime ano dujto psalam:

‘Tu injan mlo Čhavo,
avdive uljum tuće Dad.’

³⁴ A adalestar so o Devel vazdinda le taro mule, nikad lesoro telo te na čirnjol ano grobo, phenda ađahar:

‘Ka dav tumen o sveta hem o sigurna blagoslovija
save obećindum e Davidese.’

³⁵ Ađahar hem ko aver than vačeri:

‘Tu naka muke te Svecosoro telo te čirnjol.’

³⁶ Akate na vaćeri pe e Davidestar, adalese so ov kandlerja ple narodose pali e Devlesiri volja hem palo adava mulo hem inele parume, a lesoro telo čirnilo ano grobo.

³⁷ Akate vaćeri pe nekastar averestar – kole o Devel vazdinđa taro mule hem kasoro telo na čirnilo.

³⁸ Adalese, phraljaljen, te džanen da prekalo Isus mothoj pe tumenđe o oprostiba e grehengoro. Hem oto sa ano so našti ine te opravdinen tumen e Mojsijasere zakoneja,

³⁹ e Isuseja opravdini pe svako kova verujini.

⁴⁰ Adalese, pazinen te na resel tumen okova so o Devel phenđa prekalo proroci:

⁴¹ ‘Dikhen, tumen so marena muj,
čudinen tumen hem oven uništite,
adalese so ka ćerav nešto ano tumare dive
saveše naka verujinen ine
te neko vaćeri le ine tumenđe.’ ”

⁴² Sar o Pavle hem o Varnava ikljovena ine tari sinagoga, zamolinde len hem aver savato te vaćeren adalestar.

⁴³ Kad o sastanak završinđa pe, but Jevreja hem o pobožna manuša kola obratinđe pe ki vera e jevrejengiri džele palo Pavle hem palo Varnava, kola vaćerena ine olencar hem hrabrinena len te oven istrajna ano živiba pali milost e Devlesiri.

⁴⁴ Aver savato čedinde pe skoro sa o manuša tari diz, te šunen o lafi e Gspodesoro.

⁴⁵ Ali, kad o Jevreja dikhle adava so čedinde pe but manuša, pherdile ljubomora, i lelje te džan protiv e Pavlesere lafija hem vređinena le ine.

⁴⁶ A o Pavle hem o Varnava bizi dar phende lenđe: “Valjanda o lafi e Devlesoro najangle te ovel tumende e Jevrejende mothovdo. Ali, adalese so tumen na mangena le hem na dikhena tumen sar dostojna zako večno dživdipe, akana irinaja amen nakoro manuša taro avera nacije.

⁴⁷ Adalese so, ađahar o Gospod naredinda amende:

‘Čhivđum tut te ove svetlost e manušende taro avera nacije,
te ane o spasenje ko sa o thana e phuv-
jakere.’”

⁴⁸ Kad o manuša taro avera nacije šunde adava, lelje te radujinen pe hem te slavinen e Gospodesoro lafi, i poverujinde sare kola inele odredime zako večno dživdipe.

⁴⁹ A o lafi e Gospodesoro širini pe ine ko sa adava krajo.

⁵⁰ Ali o Jevreja tegani vazdinde pobuna maškaro ugledna hem pobožna đuvlja hem o šerutne e dizjakere, i lelje te progoninen e Pavle hem e Varnava hem ispudinde len taro pumaro krajo.

⁵¹ A on tresinde i prašina pumare prenda sar znako zako zoralo odbiba, i džele ko Ikonijum.

⁵² A o učenici inele pherde bahtalipnaja hem e Svetone Duhoja.

14

O Pavle hem o Varnava ano Ikonijum

¹ Sar so hem ko avera thana, hem ano Ikonijum o Pavle hem o Varnava đerdinde ki sinagoga e jevrejengiri. Ađahar vačerde e Isusestar da poverujinde but Jevreja hem Grci.

² A o Jevreja kola na poverujinde, pobuninde e manušen taro avera nacije hem pherde len te džan protiv o phralja.

³ Adalese o Pavle hem o Varnava ačhile adari pana but dive hem bizi dar vačerde e Gospodestar, kova potvrdini ine o Lafi oti pli milost ađahar so dindža len te čeren znakija hem čudesija.

⁴ A maškaro manuša tari adaja diz uli podela: nesave inele ki strana e jevrejengiri, a avera ki strana e apostolengiri.

⁵ A nesave manuša taro avera nacije hem taro Jevreja, zajedno pumare šerutnencar, odlučiinde te čeren lende bišukaripe hem te frden bara upro lende sar te mudaren len.

⁶ Kad o Pavle hem o Varnava šunde zako adava, našle ki regija Likaonija, ko dizja Listra hem ki Derva hem ko lengoro krajo,

⁷ hem adari propovedinena ine o Šukar lafi.

O Pavle hem o Varnava ki Listra hem ki Derva

⁸ Ki Listra bešela ine nesavo manuš kova našti ine te phirel; ov nikad na phirdža, adalese so pana taro bijandiba inele nepokretno.

⁹ Sar šunela ine e Pavle sar propovedini, o Pavle šukar dikhlja ano leste, hem adalese so dikhlja da isi le vera te ovel sasljardo,

¹⁰ bare glasoja phenda lese: "Ušti tuće ko pre!"

I o manuš ripinda ko pre hem lelja te phirel.

¹¹ Kad o narodo dikhlja so o Pavle ćerđa, vičinde ki čhib e likaonijakiri: "O develja ule sar manuša hem huljile maškar amende!"

¹² E Varnava lelje te vičinen Zevs, a e Pavle Hermes, adalese so o Pavle inele glavno govorniko.

¹³ A o svešteniko e Zevsesere hramesoro, savo inele odmah uzali diz, anda e guruven hem o vencija anglo udar e dizjakoro, i manglja zajedno e narodoja te del žrtva e apostolende.

¹⁴ Kad šunde adava o apostolja o Varnava hem o Pavle, pharavde pumare šeja upra pumende adalese so na složinde pe adaleja, i džele maškaro narodo vičindoj:

¹⁵ "Manušalen, so ćerena adava? Hem amen samo injam manuša sar tumen. Amen propovedinaja tumende o šukar lafi, te ciden tumen taro akala beskorisna stvarija hem te irinen tumen e dživde Devlese, kova ćerđa o nebo hem i phuv, o more hem sa soi ano lende.

¹⁶ O Devel ani prošlost muklja sa e naroden te džan pumare dromeja,

¹⁷ ali nikad na ačhavđa tumen bizo sve-dočanstvo pestar: ov ćerela tumende šukaripe, dela tumen o bršim taro nebo hem e i žetva kadi lakoro vreme, čaljari tumen hajbnaja hem pherela tumare vile bahtalipnaja."

¹⁸ Vaćerindoj adava, jedva činavde e narodo te na den lende žrtva.

¹⁹ Tegani ale nesave Jevreja tari Antiohija hem taro Ikonijum hem pherde e narodo, i gađinde

barencar e Pavle hem ikalde le avri tari diz, adalese so mislinde dai mulo.

²⁰ Ali kad o učenici čedinde pe uzalo leste, ov uštino hem irinđa pe ani diz, a tejsato dive dželo e Varnavaja ki Derva.

E Pavlesoro hem e Varnavasoro iriba ki e Sirijakiri Antiohija

²¹ Kad vačerde o Šukar lafi ki adaja diz hem kad čerde bute učenikonen, irinde pe ki Listra, ko Ikonijum hem ki Antiohija.

²² Adari zorjarde e učenikonen hem hrabrinde len te ačhoven ani vera. Vačerde lende: “Ano carstvo e Devlesoro valjani te đerdina prekalo but nevolje.”

²³ Ki svako khandiri čivde lende starešinen, i molibnaja hem postibnaja, poverinde len e Gospodese, ana kaste verujinde.

²⁴ Palo adava nakhine maškari Pisidija hem resle ki Pamfilija.

²⁵ Kad vačerde e Devlesoro lafi ki Perga, džeze ki Atalija.

²⁶ Adathar otplovinde ki Antiohija, kaj angleder inele poverime zaki milost e Devlesiri zaki služba savi čerde.

²⁷ Kad resle, čedinde i khandiri hem vačerde lende oto sa so o Devel čerđa prekalo lende, hem sar hem e manušenje taro avera nacije phravđa o udar e verakere.

²⁸ I adari ačhile but vreme e učenikonencar.

15

O apostolja čedena pe ano Jerusalem

¹ A nesave manuša ale tari Judeja, i lelje te sikaven e phraljen: “Te na obrezinden tumen palo e Mojsijasoro adeti, našti te oven spasime.”

² I kad e Pavle hem e Varnava ine bari rasprava hem debata olencar, inele odredime o Pavle hem o Varnava hem pana nesave phralja, zbog akaja rasprava, te džan ko Jerusalem koro apostolja hem koro starešine.

³ Ađahar i khandiri bičhalđa len ko drom, a on, nakhindoj maškari Fenikija hem i Samarija, sa detaljno vačerena ine oto obratiba e manušengoro kola nane Jevreja, hem adaleja ande bari radost sa e phraljenje.

⁴ Kad resle ko Jerusalem, priminde len i khandiri, o apostolja hem o starešine, a on vačerde lende sa so o Devel ćerđa prekal olende.

⁵ Ali uštine nesave vernici e farisejendar, i phende: “Okola kola nane Jevreja valjani te obrezinen pe hem valjani te naredini pe lende te ićeren pe ko e Mojsijasoro zakoni.”

⁶ O apostolja hem o starešine ćedinde pe te vaćeren adalestar.

⁷ Pali bari rasprava, o Petar uštino hem phenđa lende: “Phraljaljen, tumen džanen da pana taro anglune dive o Devel birinđa man maškaro tumende te šaj o manuša taro avera nacije mle mujestar te šunen o Šukar lafi hem te poverujinen.

⁸ Hem o Devel, kova pendžari o vile, potvrdinđa da prihvatinđa len ađahar so dinđa len e Svetone Duho sar hem amen.

⁹ Ov na ćerđa nisavi razlika maškar olende hem amende, adalese so hem olengere vile očistinđa prekali vera.

¹⁰ Sose, onda, akana iskušinena e Devle ađahar so čivena jaram e učenikonende savo našti ine te akhara ni amen ni amare pradada?

¹¹ Ali amen verujinaja da injam spasime pali milost e Gospodesiri e Isusesiri isto ađahar sar soi hem on.”

¹² Tegani sare trainde, i lelje te šunen e Varnava hem e Pavle kola vačerde save sa znakija hem čudesija o Devel érđa prekal olende maškaro avera nacije.

¹³ Kad završinde, o Jakov phenđa: “Phraljalen, šunen man.

¹⁴ O Simon Petar phenđa da o Devel najangle dikhlja maškaro avera nacije te birini pese narodo.

¹⁵ A adaleja složinena pe hem o lafija e prorokongere, sar soi pisime:

¹⁶ ‘Palo adava ka irinav man
hem palem ka vazdav o peravdo šatori e
Davidesoro;
tari ruševina ka vazdav le hem ka obnovinav
le,

¹⁷ te šaj hem avera manuša te roden e Gospode,
hem sa o nacije kolen vičindum te oven mle,
vačeri o Gospod kova adava čerela.

¹⁸ A adavai pendžarutno taro but angleder vreme.’

¹⁹ Adalese me dikhava da na valjani te čiva pharipe upro okola kola nane Jevreja kola obratnena pe e Devlese,

²⁰ nego te pisini pe lende te na han o hajba savoi žrtvujime e idolende, adalese soi nečisto, te ciden pe taro blud, te na han o mas e tasavde

životinjengoro ano savo isi rat hem te na pijen o rat e životinjengoro.

²¹ Adalese so adala zakonja e Mojsijasere pana taro anglune vremenja propovedinena pe ani svako diz hem svako savato čitinena pe ano sinagoge.”

E apostolengoro lil e vernikonende taro avera nacije

²² Tegani o apostolja hem o starešine sa e khandirjaja odlučinde te birinen maškara pumende manušen kolen ka bičhalen e Pavleja hem e Varnavaja ki Antiohija. Adahar birinde e Juda kola vičinde Varsava hem e Sila, kola inele vode maškaro vernici.

²³ Palo lende bičhalde akava lil:

Amen, o apostolja hem o starešine, tumare phralja, pozdravinaja sa e phraljen taro avera nacije, ki Antiohija, ki Sirija hem ki Kilikija.

²⁴ Šundam da nesave manuša amendar ale tumende, iako amen na bičhalđam len, hem zbuninde tumen pumare lafencar hem uzne-mirinde tumen.

²⁵ Adalese amen sare sar jekh odlučinđam te birina nesave manušen hem te bičhala len kora tumende zajedno amare volime phraljencar, e Varnavaja hem e Pavleja.

²⁶ Adavai manuša kola pumaro dživdipe rizikujinde zbog amaro Gospod Isus Hrist.

²⁷ Adalese bičhalaja e Juda hem e Sila, te vaćeren tumende isto sa akava.

²⁸ Adalese so, zajedno e Svetone Duhoja, odlučindam te na čiva tumende aver pharipe, sem akalestar so valjani:

²⁹ te na han o hajba savoi žrtvujime e idolende, te na pijen o rat e životinjengoro hem te na han o mas e tasavde životinjengoro ano savo isi rat, hem te ciden pe taro blud. Šukar ka čeren te ičeren a tumen po dur sa akalestar.

Oven pozdravime.

³⁰ I kad inele bičhalde ko drom, džele ki Antiohija kote čedinde e vernikonen hem dinde len o lil.

³¹ Kad on čitinde o lil, radujinde pe zako ohrabrenje.

³² A o Juda hem o Sila, kola hem korkore inele proroci, bute lafencar ohrabrinde hem zorjarde e phraljen ani vera.

³³ Palo nesavo vreme so inele adari, o vernici ano mir bičhalde len palal okolende kola bičhalde len.

³⁴ [Ali o Sila odlučinda te ačhol adari.]

³⁵ A o Pavle hem o Varnava ačhile ki Antiohija. Zajedno bute averencar sikavena ine e narodo hem propovedinena o lafi e Gospodesoro.

O Pavle hem o Varnava odvojinena pe

³⁶ Palo nesavo vreme o Pavle phenda e Varnavase: "Hajde te irina men hem te dikha e phraljen ko sa o dizja ko save propovedindam o lafi e Gospodesoro, te dikha sari."

³⁷ A o Varnava manglja te legaren pumencar hem e Jovane vičime Marko,

³⁸ ali o Pavle mislinđa da nane šukar pumencar te legaren okole kova ačhavđa len ine ki Pamfilija hem na nastavinđa olencar i buti.

³⁹ I edobor zorale na složinde pe da cidinde pe jekh averestar: o Varnava lelja e Marko hem otplovinđa ko Kipar,

⁴⁰ a o Pavle izabirinđa e Sila. I kad o phralja poverinde le ki milost e Gospodesiri, dželo.

⁴¹ I nakhela ine maškari Sirija hem i Kilikija hem zorjari o khandirja.

16

O Timotej džala ko drom e Pavleja hem e Silaja

¹ O Pavle alo ki Derva i onda ki Listra, kaj živinđa o učeniko palo anav Timotej. Ov inele čhavo e Jevrejkakoro koja inele vernica, a lesoro dad na inele Jevrejco.

² O phralja ani Listra hem ano Ikonijum šukar vačerde olestar.

³ O Pavle manglja te legari le peja ko drom, i adalese obrezinđa le sar te prihvatinen le o Jevreja kola živinde ko adala thana, adalese so sare džande da lesoro dad na inele Jevrejco.

⁴ Nakhindoj maškaro dizja, vačerena ine o odluke save ande o apostolja hem o starešine ano Jerusalim ko save valjande o manuša te ičeren pe.

⁵ I ađahar o khandirja ovena ine zorale ani vera hem barjola ine lengoro broj taro dive ko dive.

O Pavle vičime te džal ki Makedonija

⁶ A on nakhine maškari regija Frigija hem Galatija, adalese so o Sveto Duho na muklja lenđe te propovedinen e Devlesoro lafi ani Tikori Azija.

⁷ Kad resle ki granica e Mizijakiri, mangle te đerdinen ki Vitinija, ali o Duho e Isusesoro na muklja lenđe.

⁸ I adahar nakhine uzali Mizija hem ale ki diz Troada.

⁹ I prekali rat e Pavle inele vizija: sar nesavo Makedonco terdino hem molinda le: "Ava ki Makedonija hem pomožin amende!"

¹⁰ Palo adava so ine le vizija, amen dikhljam po sig te dža ki Makedonija, adalese so injamle uverime da o Devel vičinda amen te mothova lenđe o Šukar lafi.

E Lidijakoro obratiba

¹¹ Tari Troada plovindam pravo ko Samotrak, a tejsato dive ko Neapolj,

¹² a adathar ko Filipe, savo inele e rimesiri kolonija hem bari diz oto adava deo oti Makedonija. Ki adaja diz ačhiljam nekobor dive.

¹³ Ko savato ikliljam taro e dizjakoro udar nakori len, kaj pretpostavindam da isi than kaj čedena pe o manuša te molinen pe. Adari bešljam hem leljam te vačera e đuvljencar kola čedinde pe adari.

¹⁴ A šunđa amen hem jekh pobožno đuvli palo anav Lidija tari diz Tijatira koja biknela ine o skupa lole šeja. O Gospod phravđa lakoro vilo te šunel šukar okova so o Pavle vačerđa.

¹⁵ A kad oj hem lakere čerutne krstinde pe, oj molinda amen vačerindoj: "Te mislinena da

verujinava ano Gospod, aven hem ačhoven maje ano čer.”

I ađahar ubedinda amen te ačhova koro late.

O Pavle hem o Sila ano phandlipe

¹⁶ Jekhvar sar džaja ine ko than kaj čedena pe o manuša te molinen pe, reslja amen jekh ropkinja. Oj inele opsednutime bišukare duhoja kova čerela la te džanel so ka ovel, i ađahar so dikhljari anela ine bari zarada ple gospodarende.

¹⁷ Oj džala ine palo Pavle hem pala amende, vičindoj: “Akalai manuša sluge e Najbare Devlesere! On mothovena tumende o drom e spasibnasoro!”

¹⁸ I ađahar čerela ine but dive, i kad e Pavlese alo či o nak, irinda pe hem phenda e duhose: “Naredinava će ko anav e Isuse Hristesoro te ikljove olatar!”

I o duho odmah iklilo olatar.

¹⁹ A kad lakere gospodarija dikhle da našalde i nada zaki pumari zarada, dolinde e Pavle hem e Sila hem vucinde len ko trg e dizjakoro anglo vladarija.

²⁰ I kad ande len anglo upravnici, phende: “Akala manuša, kolai Jevreja, anena nemir ani amari diz,

²¹ hem propovedinena o adetija save amen, o Rimljanja, na tromaja te prihvatinu ni te icera.”

²² Tegani o narodo uštino protiv o Pavle hem o Sila, a o upravnici pharavde o šeja upro lende hem naredinde te šibinen len.

²³ Kad zorale šibinde len, frdinde len ano phandlipe hem naredinde e stražarese šukar te arakhi len.

²⁴ Kad o stražari dobinda esavki naredba, ov frdinda len ano maškarutno than e phandlipnasoro, a lengere pre phandlja adahar so čhivda len ano phalja.

²⁵ I di sar ki ekvaš i rat, o Pavle hem o Sila molinde pe hem dilabde e Devlese, a o phandle manuša šunena len ine.

²⁶ Otojekhvar ulo edobor zoralo zemljotres, da sa o temelja e phandlipnasere tresinde. Odmah phravdile sa o udara hem sarijendar phravdile o lancija.

²⁷ Kad o stražari uštino taro sojba, i kad dikhlja da o udara e phandlipnasere phravde, lelja plo mači hem manglja te mudari pe, adalese so mislinda da o phandle manuša našle.

²⁸ Ali, o Pavle oto sa o glaso vičinda: "Ma čer korkoro tuće bišukaripe! Sare akate injam!"

²⁹ Tegani o stražari rodinda svetlost, prastandilo hem tresindoj oti dar pelo ko kočija anglo Pavle hem anglo Sila.

³⁰ Tegani ikalda len taro phandlipe hem pučlja len: "Phenen maje, cenime manušalen, so valjani te čerav te ovav spasime?"

³¹ A on phende lese: "Verujin ano Gospod Isus, i ka ove spasime hem tu hem te čerutne."

³² Tegani lese hem lesere čerutnende mothovde o Lafi e Gospodesoro.

³³ Ko adava isto sati adala račakoro o stražari legarda e Pavle hem e Sila hem thovda lengere rane, a odmah palo adava krstinde pe hem ov hem lesere čerutne.

³⁴ Tegani anda len pese ano čher hem dinda len te han, hem radujinda pe ple čherutnencar so poverujinde ano Devel.

³⁵ Kad dislilo, o upravnici bičhalde pumare službenikonen te phenen e stražarese te mukel e Pavle hem e Sila.

³⁶ Tegani o stražari phenda e Pavlese: "O upravnici phende maje te mukav tumen. Adalese akana ikljoven hem džan ano mir."

³⁷ A o Pavle phenda lende: "Marde amen anglo sa o manuša, bizo sudiba, iako injam e rimesere dizutne, hem frdinde amen ko phandlipe, a akana mangena garandoj te ikalen amen! Na! Nego, nek on korkore aven hem nek ikalen amen."

³⁸ O službenici vačerde adava e upravnikonende, i kad šunde dai o Pavle hem o Sila dizutne e Rimesere, darandile,

³⁹ i ale, izvininde pe hem ikalde len molindoj len te džan tari diz.

⁴⁰ Kad iklile taro phandlipe, o Pavle hem o Sila dže e Lidijaće ano čher, dikhle pe e vernikonen-car, ohrabrinde len, i dže adathar.

17

O Pavle hem o Sila propovedinena ano Solun

¹ Kad nakhle o Pavle hem o Sila maškaro dizja Amfipolj hem Apolonija, resle ko Solun, kote inele e jevrejengiri sinagoga.

² O Pavle, palo plo adeti đerdinda ki sinagoga, hem trin kurče ko savato raspravinda e Jevrejen-car oto Sveta lila.

³ Objasnini lende ine hem dokažini lende: “O Hrist valjanda te patini hem te uštel taro mule. A adavai o Isus kolestar me vačerava tumende, ovi o Hrist.”

⁴ Nesave olendar inele uverime hem pridružinde pe e Pavlese hem e Silase. Obratinde pe hem but pobožna Grci hem but ugledna džuvlja.

⁵ Ali avera Jevreja inele ljubomorna i čedinde e bišukare manušen taro trg hem terinde len te vazden pobuna ani diz. I ale anglo e Jasonesoro čher hem rodinde lestar te ikali e Pavle hem e Sila te sudini pe lende.

⁶ A kad na arakhle len, vucinde e Jasone hem pana nesave phraljen anglo e dizjakere šerutne, vičindoj: “Hem akate ale okola kola vazdinde pobuna ano sa o carstvo,

⁷ a o Jason priminda len pese ano čher! Sare on čerena protiv e carosere naredbe, adalese so vačerena da postojini aver caro – o Isus!”

⁸ Kad o narodo hem e dizjakere šerutne šunde adava, uznemirinde pe.

⁹ Ali kad oto Jason hem oto avera lelje pare sar garancija, mukle len.

O Pavle hem o Sila propovedinena ani Verija

¹⁰ Samo so peli i rat, o phralja bičhalde e Pavle hem e Sila ki diz Verija. Kad resle adari, lelje te džan ani e jevrejengiri sinagoga.

¹¹ Adari o Jevreja inele but po phravde zako Lafi nego okola ko Solun, i šukar priminde e Devlesoro lafi. Svako dive rodinde ano Sveta lila te dikhen čače li ađahar sar so vačeri o Pavle.

¹² I ađahar but džene olendar poverujinde, hem but ugledna Grkinje hem Grci.

¹³ A kad o Jevreja taro Solun šunde so o Pavle hem ki Verija mothoj e Devlesoro lafi, ale, hem adari uznemirinde hem pobuninde sa e narodo.

¹⁴ Tegani o phralja odmah bičhalde e Pavle nakoro more, a o Sila hem o Timotej ačhile ani Verija.

¹⁵ A okola so džele e Pavleja legarde le ki diz Atina. I irinde pe ki Verija primindoj i naredba e Pavlestar zako Sila hem zako Timotej te džan so po sig oleste.

O Pavle vaćeri e Devlestar ani Atina

¹⁶ Sar o Pavle adžićeri ine e Sila hem e Timoteje ani Atina, inele uznemirime ano duho kad dikhlja dai i diz pherdi idolja.

¹⁷ I e Jevrejencar hem e pobožnone Grkonencar raspravini ine ani sinagoga, a svako dive raspravini ine hem ko trg okolencar kola ovena ine adari.

¹⁸ Ađahar e Pavleja lelje te raspravinen hem nesave filozofija – o epikurejci hem o stoici.

Nesave phende: “So akava brbljini, so mangela te phenel?”

A avera phende: “Sagod vaćeri avere devlen-dar” – adalese so o Pavle propovedini ine o Šukar lafi e Isusestar hem e uštibnastar taro mule.

¹⁹ Tegani dolinde le hem ande le ko Areopag, ko čediba e dizjakere šerutnengoro, i phende lese: “Šaj li te džana savoi adava nevo sikaviba savo tu sikaveja?

²⁰ Šunaja so vaćereja nesave stvarija savei čudna amende, i mangaja te džana so šaj te ovel adava.”

²¹ A sa o manuša tari Atina hem o abandije kola živinde maškar olende trošinena ine sa pumaro vreme ko vaćeriba hem ko šuniba nešto nevo.

²² Tegani o Pavle terdino ko maškar oto Are-opag, i phendā: “Manušalen tari Atina, palo sa akava, dikhava da injen but religiozna.

²³ Adalese so, sar nakhava ine i diz hem sar dikhava ine tumare svetinje, arakhljum hem jekh žrtveniko, ko savo pisini: ‘E Bipendžarutne Devlese.’ Me vaćerava tumende adale Devlestar kole tumen pošujinena, ali na pendžarena.

²⁴ Adava Devel ćerđa o sveto hem sa soi ano leste. Ovi gospodari e nebosoro hem e phuv-jakoro hem adalese na bešela ano hramija savei ćerde e manuškane vasteja,

²⁵ hem na valjani lese ništa e manušestar te ćerel olese. Adalese so, ovi adava kova sarijende dela dživdipe, o dah hem sa aver.

²⁶ Jekhe manušestar ćerđa sa e narodo te pheren sa i phuv, angleder odredindoj o vremenja hem o thana kaj ka bešen.

²⁷ O Devel ćerđa adava sar te šaj o manuša roden le, sar te šaj nesar dolen le hem te arakhen le, iako ov nane dur nijekhestar amendar.

²⁸ ‘Adalese so, ano leste živinaja, mrdinaja hem postojinaja’ – sar so phende hem nesave tumare pesnici: ‘Amen injam lesoro potomstvo.’

²⁹ I adalese so injam e Devlesoro potomstvo, na valjani te mislina dai o Devel slično e kipese oto zlato, srebro ili bar – dai nešto so o manuš zamislinda hem ćerđa ple vastencar.

³⁰ Angleder kad o manuša na džande e Devlese, ov na dikhlja ko adava, ali akana naredini sa e manušenje ko svako than te pokajinen pe.

³¹ Adalese so o Devel odredinda o dive kad pravedno ka sudini e svetose prekalo manuš kole odredinda hem kolestar sarijenje dinda dokazija adahar so vazdinda le taro mule.”

³² Kad šunde zako uštiba taro mule, nesave lelje te maren muj, a avera phende: “Adalestar ka šuna tut aver puti.”

³³ I o Pavle dželo olendar.

³⁴ A palem, nesave manuša olendar pridružinde pe lese hem poverujinde. Maškar olende inele o Dionisije – jekh e šerutnendar oto Areopag, i đuvli palo anav Damara hem avera.

18

O Pavle ano Korint

¹ Palo adava o Pavle dželo tari Atina ko Korint.

² Adari arakhlja nesave Jevrejco palo anav Akila, kova inele taro Pont. Na nakhino but vreme sar pla romnjaja e Priskilaja alo tari Italija, adalese so e rimesoro caro o Klaudije naredinda sa o Jevreja te džan taro Rim. O Pavle dželo koro lende,

³ a adalese so érde isto buti – érde šatorija – ačhilo koro lende te érel buti olencar.

⁴ A svako savato raspravini ine ani sinagoga, mangindoj te uverini e Jevrejen hem e Grkonen.

⁵ Kad o Sila hem o Timotej resle tari Make-donija, o Pavle posvetinda pe samo zako vačeriba e Devlesoro lafi, svedočindoj e Jevrejende dai o Isus o Hrist.

⁶ Ali, adalese so on protivinde pe lese hem vredinde le, ov tresinda i prašina ple šeendar sar znako zako zoralo odbiba hem phenda lende: "Korkore injen kriva zaki tumari propast. Me injum čisto adalestar. Od akana džava koro manuša taro avera nacije."

⁷ Hem dželo adathar, i đerdinda ko čer jekhe manušesoro palo anav Titije Just kova na inele Jevrejco, a slavinda e Devle, kasoro čer inele odmah uzali sinagoga.

⁸ A o Krisp, o vođa e sinagogakoro, poverujinda ano Gospod sa ple čerutnencar. A poverujinde hem krstinde pe hem but manuša taro Korint kola šunde le.

⁹ Jekh rat o Gospod phenda e Pavlese ki vizija: "Ma dara, nego vačer hem ma te traine.

¹⁰ Adalese so, me injum tuja hem niko našti te napadini tut hem te čerel će bišukaripe, adalese so isi man but manuša ki akaja diz."

¹¹ Ađahar o Pavle adari ačhilo berš tekvaš, sikavindoj e manušen e Devlesere lafestar.

¹² A kad o Galion inele upravniko ki Ahaja, o Jevreja sar jekh lelje te džan protiv o Pavle, i ikalde le anglo sudo,

¹³ vačerindoj: "Akava manuš pherela e manušen te slavinen e Devle ađahar sar so nane muklo palo Zakoni."

¹⁴ A kad o Pavle manglja te phenel nešto, o Galion phenda e Jevrejende: "O Jevrejalen, te ovel ine nesavo prekršaj ili bišukar buti, ka ovel man ine sose te šunav tumen.

¹⁵ Ali, adalese soi akala rasprave zako lafi, zako anava hem zako tumaro zakoni, rešinen adava

korkore. Me na mangava te ovav sudija ko adava.”

¹⁶ Hem ispudinđa len tari sudnica.

¹⁷ Tegani on sare dolinde e Sostene, e vođa e sinagogakere, i lelje te maren le anglo sudo. A o Galion ništa na phenđa ko adava.

O Pavle irini pe ki Antiohija e Sirijakiri

¹⁸ O Pavle ačhilo adari pana but dive, a palo adava pozdravinđa pe e phraljencar, i e Priskilaja hem e Akileja otplovinđa ki Sirija. Ki Kenhreja šišinđa pe, adalese so ćerđa zavet.

¹⁹ Kad resle ano Efes, ov ačhavđa len hem korkoro đerdinđa ki sinagoga hem lelja te raspravini e Jevrejencar.

²⁰ On zamolinde le te ačhol pana nesavo vreme, ali ov na manglja,

²¹ nego pozdravinđa pe olencar vaćerindoj: “Ka irinav man tumende, te dinđa o Devel.”

I otplovinđa taro Efes.

²² Kad reslja ani Cezareja, dželo upre ko Jerusalem hem pozdravinđa i khandiri, i dželo ki Antiohija.

²³ Nesavo vreme inele adari i dželo adathar. Onda dželo taro than ko than maškari regija Galatija hem Frigija hem zorjari ine sa e ućenikonen.

²⁴ A ano Efes reslja nesavo Jevrejco palo anav Apolos, kovai bijando ki Aleksandrija. Ov džanda šukar te vaćeri hem šukar džanda o Sveta lila.

²⁵ Ov inele sikavdo e Gospodesere dromestar hem gorljivo vaćeri ine hem čačikane sikaj e Isusestar, iako džanda samo zako e Jovanesoro krstiba.

²⁶ Ov lelja bizi dar te vačeri ki sinagoga, i kad šunde le i Priskila hem o Akila, vičinde le kora pumende hem po šukar objasninde lese e Devlesoro drom.

²⁷ A adalese so o Apolos manglja te džal ki Ahaja, o phralja ohrabrinde le hem pisinde e učenikonende te priminen le. Kad reslja adari, but inele ko pomoć okolende kola poverujinde pali milost,

²⁸ adalese so zorale pobedini ine e Jevrejen ko javna rasprave, dokažindoj lenđe prekalo Sveta lila dai o Isus o Hrist.

19

O Pavle propovedini ano Efes

¹ Sar o Apolos inele ano Korint, o Pavle nakhino maškari upruni phuv hem reslja ano Efes.

Adari arakhlja nesave učenikonen,

² i pučlja len: “Priminde li e Svetone Duho kad poverujinde?”

A on phende lese: “Ni na šundam da isi Sveto Duho.”

³ A o Pavle pučlja len: “Save, onda, krstibnaja krstinde tumen?”

On phende lese: “E Jovanesere krstibnaja.”

⁴ A o Pavle phenda lenđe: “O Jovan krstinda e krstibnaja oto pokajanje. Ov vačerda e izraelesere narodose te verujinen ano okova kova avela palo leste – ano Isus.”

⁵ Kad šunde adava, krstinde pe ano anav e Gospodesoro e Isusesoro,

⁶ a kad o Pavle čhivđa ple vasta upro lende, o Sveto Duho huljindā upro lende hem lelje te vačeren ano avera jezici hem te prorokujinen.

⁷ On zajedno inele đī sar dešu duj murša.

⁸ Tegani o Pavle trin masek džala ine ki sinagoga hem vačeri bizi dar. Raspravini ine olencar hem ubedini len e Devlesere carstvostar.

⁹ Ali, sar nesave olendar inele šerale hem neposlušna hem anglo sarijende vačereni ine bišukar e Gospodesere dromestar, o Pavle dželo olendar. I lelja peja e učenikonen hem svako dive raspravini ine ani učionica nesave Tiranisiri.

¹⁰ Adava inele duj berš, i sa o dizutne e Tikora Azijakere, hem o Jevreja hem okola kola nane Jevreja, šunde o lafi e Gospodesoro.

E Skevasere čhave pokušinena te ispudinen e demonen

¹¹ O Devel prekalo Pavle ćerđa bare čudesija.

¹² Adahar da đī hem o maramice hem o pojasija save ov pipindā legarena ine e nambormende, hem on ovena ine sasljarde pumare nambormipastar, a o bišukar duhija ikljona ine olendar.

¹³ A nesave Jevreja kola džana ine taro than ko than hem ispudinena e bišukare duhen pokušinde upro opsednutime manuša te vičinen o anav e Gospodesoro e Isusesoro, vačerindoj: “Ano anav e Isusesoro kole o Pavle propovedini, naredinava tumende te ikljojen!”

¹⁴ Adava ćerena ine ehta džene kola inele e Skevasere čhave, kova inele e jevrejengoro šerutno svešteniko.

¹⁵ Ali o bišukar duho phenda lende: “E Isuse džanav, a hem e Pavlese šundum, ali kola tumen injen?”

¹⁶ Hem o manuš ano koleste inele o bišukar duho ripinda upro lende, i sarijen marđa hem edobor khuvđa len da taro adava čer naše nange hem ratvale.

¹⁷ Adava šunde sare, hem o Jevreja hem okola kola nane Jevreja, kola živinde ano Efes hem sarijen uklinda i dar, i o anav e Gospodesoro e Isusesoro više barjarđa pe.

¹⁸ But okolendar kola poverujinde avena ine hem phravdeste priznajinena pumare bišukar delja.

¹⁹ But okolendar kola čerena ine mađije čedinde pumare lila hem anglo sarijende tharde len. Kad računinde kobor vredinena o lila, iklilo da vredinde pinda hiljade srebrna kovanice.

²⁰ Ađahar e Gospodesoro Lafi zorale širinda pe hem ulo po zoralo.

Pobuna ano Efes

²¹ Palo sa adava, o Pavle ano Duho odlučinda te nakhel maškari Makedonija hem i Ahaja, hem te džal ko Jerusalim, i phenda: “Palo adava so ka ovav adari, moram te dikhav hem o Rim.”

²² Tegani bičhalđa ki Makedonija ple duje pomoćnikonen, e Timoteje hem e Eraste, a ov koro ačhilo pana hari ki Tikori Azija.

²³ Ko adava vreme uli bari pobuna protiv o Drom e Gospodesoro.

²⁴ Adalese so nesavo kovači palo anav Dimitrije čerela ine oto srebro tikore hramija e Artemidakere hem adaleja anela ine bari zarada e zanatlijende.

²⁵ Ov čedinda olen hem okolen kola čerde slično buti, i phenda: "Manušalen, tumen džanen da šukar zaradinaja akala bučaja.

²⁶ Ali, dikhena hem šunena so akava Pavle ubedinda hem prelelja bute narodo, na samo ano Efes nego hem skoro ani sa i Tikori Azija, vačerindoj da nane develja okola kolai čerde manuškane vastencar.

²⁷ Isi opasnost na samo amaro zanati te šundol ko bišukar glaso nego hem o hram e bara develinjakoro e Artemidakoro te našali plo značaj hem te našali plo baripe i Artemida kola slavini sa i Tikori Azija hem sa o sveto."

²⁸ Kad on šunde adava, uklinda len bari holi, i vičinde: "Bari i Artemida taro Efes!"

²⁹ Tegani uli pobuna ani sa i diz, i sare zajedno prastandile ano pozorište hem vucinde pumen-car e Makedonconen e Gaje hem e Aristarhe, kola putujinena ine e Pavleja.

³⁰ O Pavle manglja te ikljol anglo narodo, ali o učenici na dinde le.

³¹ Di hem nesave lesere amala, e Tikora azijakere šerutnendar, bičhalde lese poruka, molindoj le te na džal ko pozorište.

³² A ano pozorište nesave vičinde jekh, a avera aver, adalese so sare inele zbunime – but olendar ni džande sose čedinde pe.

³³ O Jevreja gurinde e Aleksandre te ikljol anglal, hem lelje te sikaven le so te vačeri. Ov

dinda znako vasteja te trainen, mangindoj te branini pe anglo narodo.

³⁴ Ali, kad dikhle dai ov Jevrejco, sare ko jekh glaso, di sar duj saća vičinde: “Bari i Artemida taro Efes!”

³⁵ Tegani e dizjakoro pisari smirinda e narodo hem phenda lende: “Manušalen taro Efes! Isi li manuš kova na džanel dai i diz Efes čuvari e bara Artemidakere hramesoro hem lakere kipesoro savo pelo taro nebo?”

³⁶ Adalese so sare složinena pe adaleja, valjani te smirinen tumen hem te na čeren ništa ki sig.

³⁷ Adalese so, anđen akale manušen akari iako na čorde o hram ni vređinde amara develinja.

³⁸ Adalese, te mangle o Dimitrije hem o zanatlije kolai oleja te tužinen nekas, o suđai phravde, a adathei hem o upravnici – i nek tužinen pe.

³⁹ A te mangena nešto više, adava mora te rešini pe angli zakonito skupština.

⁴⁰ Adalese so, pretini amen i opasnost te ova optužime zaki pobuna hem kako sa avdive so ulo, a nane amen nijekh razlog saveja šaj te opravdina akala neredija.”

⁴¹ Hem, kad phenda adava, bičhalđa e čedime manušen čhere.

20

O Pavle ki Makedonija hem ki Grčko

¹ Kad i pobuna nakhli, o Pavle vičinda kora peste e učenikonen hem ohrabrinda len. I pozdravinda pe olencar hem dželo ki Makedonija.

² Nakhindoj maškaro adava krajo bute lafencar hrabrinda e manušen. Ađahar reslja ki Grčko

³ hem adari ačhilo trin masek. Ali kad valjanda te otplovini ki Sirija, dodžanda so o Jevreja čivde lese zamka i adalese odlučinda te irini pe prekali Makedonija.

⁴ Oleja džele: o Sopater, o čhavo e Piresoro tari Verija, o Aristarh hem o Sekund taro Solun, o Gaj tari Derva hem o Timotej, o Tihik hem o Trofim tari Tikori Azija.

⁵ On džele angleder amendar hem adžicerde amen ani Troada.

⁶ Palo prazniko e Bikvascone marengoro dželjam e čamcoja taro Filipi hem pandž dive palo adava resljam len ki Troada, kaj ačhiljam efa dive.

O Pavle vazdela e Evtihe taro mule

⁷ Ko prvo dive oto kurko, čedinđam amen ki Gospodnjo večera, a o Pavle propovedini lenđe ine. I adalese so manglja aver dive te putujini, propovedinda sa đī ki ekvaš i rat.

⁸ Ki upruni soba kote čedinđam amen, inele but svetiljke.

⁹ A nesavo terno manuš palo anav Evtih bešela ine ko prozori. I adalese so o Pavle pherdo vačerda, ole ukljela le ine zoralo sojba. Kad prelelja le o sojba, ov pelo taro trito sprati, a kad lelje te vazden le, već inele mulo.

¹⁰ O Pavle huljilo, pašlilo upro leste, zagrlinda le hem phenda: "Ma daran, dživdoi akana."

¹¹ Palo adava irinda pe upre, delinda i Gospodnjo večera hem halja maro olencar. Hem pana

pherdo vačerda lende – sa di sabale. I palo adava, dželo ko drom.

¹² A e terne čhave legarde čhere dživde, hem sare inele ohrabrine zbog adava.

O Pavle oprostini pe e starešinencar taro Efes

¹³ A amen angleder đerdinđam ano brodo hem otplovinđam ko Asos. Adathar valjanđam te legara e Pavle amencar. Ov adahar manglja, adalese so di ko Asos manglja te džal korkoro phirindoj.

¹⁴ Kad arakhljam amen oleja ano Asos, leljam le amencar ano brodo hem dželjam ki Mitilina.

¹⁵ Tejsato dive otplovinđam adathar hem resljam paše uzalo Hios. Aver dive resljam ko Samos, a aver dive resljam ko Milit.

¹⁶ A o Pavle odlučinđa te na terđol ko Efes, sar te na ačhol but ani Tikori Azija. Sidarđa, te šaj ine, resel ko Jerusolim di ko prazniko Pentekost.

¹⁷ A taro Milit bičhalđa ple manušen ko Efes palo e khandirjakere starešine.

¹⁸ Kad ale koro leste, o Pavle phenđa lende: “Tumen džanen sar me živinđum sa o vreme đikote injumle tumencar, taro prvo dive kad resljum ki Tikori Azija.

¹⁹ Služinđum e Gospodese ani sa i poniznost hem ano asva hem ano iskušnja save resle man zbog e jevrejengere zamke.

²⁰ Sa vačerđum tumenđe hem sikayđum tumen soi korisno tumenđe, javno hem ko čera.

²¹ Upozorinava ine hem e Jevrejen hem averen te irinen pe ko Devel hem te verujinen ano amaro Gospod Isus.

²² Akana, ače, adalese so o Duho terini man, džava ko Jerusolim, a so ka arakhi man adari, na džanav.

²³ Samo džanav da ki svako diz o Sveto Duho upozorini man ine hem vačeri da adžicerena man okovija hem nevolje.

²⁴ Ali maje ni hari na ačhilo zako mlo dživdipe, samo te završinav mli trka hem i služba savi prim-inđum e Gospodestar e Isusestar – te svedočinav zako Šukar lafi oti e Devlesiri milost.

²⁵ Akana, ače, džanav da niko tumendar maškaro kolende injumle, đikote putujinđum hem propovedinđum o carstvo e Devlesoro, više naka dikhel man.

²⁶ Adalese akava dive jasno vačerava tumende da na injum krivo nikasere meribnase,

²⁷ adalese so vačerđum tumende sa i volja e Devlesiri.

²⁸ Arakhen tumen hem sa e Devlesoro stado upro saveste o Sveto Duho čivđa tumen sar nadglednikonen. Oven pastirija e Devlesere khandirjakere, sava ov platinda ple rateja.

²⁹ Džanav da palo mlo džajba ka đerdinen maškara tumende o opasna ruva, kola naka štedinen o stado.

³⁰ Čak hem maškara tumende korkorende ka aračhoven manuša kola ka bandaren o čačipe sar te šaj pala pumende te ciden učenikonen.

³¹ Adalese džangale pazinen! Setinen tumen so trin berš, rat hem dive, na ačhavđum, sa asvencar, te opomeninav svakonese tumendar.

³² A akana poverinava tumen e Devlese hem e Lafese oti lesiri milost savo šaj te barjari tumen

hem te del tumen nasledstvo maškaro sarijende kolai posvetime.

³³ Nikad na mangljum averesoro srebro, zlato ili šeja.

³⁴ Korkore džanen da mle vastencar ćerđum buti zako okova so valjanđa maje, hem zako okova so valjanđa okolende kola inele mancar.

³⁵ Ko sa dinđum tumen primer: da adahar valjani te trudinen tumen hem te pomožinen e bizoralende, adahar so ka setinen tumen ko lafija save korkoro o Gospod Isus phenđa: 'Po blagoslovime i te del pe, nego te lel pe.' "

³⁶ I, kad adava phenđa, pelo ko kočija hem sarijencar olencar molinđa pe.

³⁷ Tegani sare lelje zorale te roven, te grlinen hem te čumudinen e Pavle.

³⁸ Najviše dukhandilo len okova so phenđa lende da više nikad naka dikhen le. Palo adava ispratinde le ko brodo.

21

E Pavlesoro putujiba ko Jerusalem

¹ Kad oprostindam amen olencar, otplovindam. I plovindoj pravo reslam ko ostrvo Kos, a tejsato dive reslam ko ostrvo Rodos, i adathar ki diz Patara.

² Adari arakhljam brodo savo džala di i Fenikija, i derdindam ano leste hem dželjam.

³ Kad dikhljam o Kipar, nakhavđam le tari levo strana e brodosiri hem dželjam nakori Sirija. Terdinjam ki diz Tir, adalese so adari valjanđa te huljaj pe o pharipe taro brodo.

⁴ Adari arakhljam e učeníkonen, i olencar ačhiljam eſta dive. A olenđe o Duho mothovđa so adžiceri e Pavle, i vačerde lese te na džal ko Jerusallim.

⁵ Kad nakhle adala eſta dive, dželjam adathar hem putujinđam, a on sare, pe romnjencar hem pe čhavencar, ispratinde amen đi avri oti diz. Ki obala peljam ko kočija hem molinđam amen.

⁶ Kad oprostinđam amen jekh averendar, amen đerdinđam ko brodo, a on irinde pe čhere.

⁷ Ađahar otplovinđam taro Tir ki diz Ptolemaida. Adari pozdravinđam e phraljen hem ačhiljam jekh dive olencar.

⁸ Tejsato dive putujinđoj resljam ki diz Cezareja. Adari aljam ko čher e Filipesoro – o evanđelista, kova inele jekh oto eſta izabirime ano Jerusallim te oven pomoćnici, hem ačhiljam koro leste.

⁹ A ole inele štar bidinde čhaja, kola prorokujinde.

¹⁰ Ačhiljam adari duže vreme, a onda tari Judeja reslo nesavo proroko palo anav Agav.

¹¹ Ov alo uzalo amende, lelja e Pavlesoro kaiši, i phandlja ple pre hem ple vasta hem phenđa: “Akava vačeri o Sveto Duho: ‘Ađahar o Jevreja ko Jerusallim ka phanden e manuše kasoro i akava kaiši hem ka preden le ko vasta e manušenđe kola nane Jevreja.’”

¹² Kad adava šunđam, leljam hem amen hem o manuša kola živinde adari te molina e Pavle te na džal ko Jerusallim.

¹³ Tegani o Pavle phenđa: “So ćerena adava? Roven a hem phagena mlo vilo. Me injum

spremno na samo te ovav phandlo, nego hem te merav ano Jerusalem zako anav e Gospodesoro e Isusesoro.”

¹⁴ I adalese so naši ine te ubedina le, mukljam le vačerindoj: “Nek ovel e Gospodesiri volja.”

¹⁵ Palo adala dive spremindam amen hem dželjam ko Jerusalem.

¹⁶ A amencar džeze hem nesave učenici tari Cezareja, i legarde amen koro Mnason, kova inele taro Kipar, jekh oto anglune učenici, te ova lesere gostija.

¹⁷ Kad resljam ano Jerusalem, o phralja šukar priminde amen.

¹⁸ Tejsato dive o Pavle dželo amencar koro Jakov, kaj čedinde pe hem sa o starešine.

¹⁹ O Pavle pozdravinda len hem jekh po jekh stvaru vačerda lende so o Devel ćerda prekali lesiri služba maškaro manuša taro avera nacije.

²⁰ Kad on šunde adava, lelje te slavinen e Devle, i phende e Pavlese: “Dikh phrala, kobor hiljade Jevreja isi kola poverujinde hem sare on zorale ićerena o Zakoni.

²¹ A on šunde zako tuće so sa e Jevrejen kolai maškaro manuša taro avera nacije sikaveja te ačhaven e Mojsijasoro Zakoni, vačerindoj lende te na obrezinen pumare čhaven hem te na živinen palo adetija.

²² So te ćera akana? Sigurno ka šunen so aljan.

²³ Adalese ćer adahar sar vaćeraja će: Isi amen štar manuša kola zavetujinde pe e Devlese.

²⁴ Le olen, ćer o adeti e čistibnasoro zajedno olencar hem platin zako olende, te šaj muraven pumare šere. Tegani sare ka džanen da nane čaće

okova so šunde tutar, nego da hem tu icereja o Zakoni hem živineja palo leste.

²⁵ A zako manuša taro avera nacije kola poverujinde, amen bičhalđam lenđe lil kote pisini adalestar so odlučiđam: te na han o hajba savoi žrtvujime e idolenđe, te na han o mas e tasavde životinjengoro hem ano savo isi rat hem te ciden pe taro blud.”

E Pavle dolena

²⁶ Tejsato dive o Pavle lelja peja okole manušen, i zajedno olencar ćerđa o adeti e čistibnasoro. Tegani đerdinđa ko Hram hem mothovđa da o dive lengere čistibnastar ka nakhen kad svakonese olendar ka del pe žrtva.

²⁷ A sar adala ehta dive završinena pe ine, dikhle le ko Hram nesave Jevreja tari Tikori Azija, i pherde e narodo protiv oleste hem dolinde le,

²⁸ vičindo: “Izraelconalen, pomožinen! Akavai adava kova ko sa o thana sikaj sa e manušen protiv amaro narodo, protiv amaro zakoni hem protiv akava than! Ći hem okolen kola nane Jevreja anđa ano Hram hem meljarđa akava sveto than!”

²⁹ (Adalese so, angleder adaleste, dikhle e Trofime taro Efes e Pavleja ani diz, i mislinde da o Pavle anđa le ano Hram.)

³⁰ Sa i diz uštini hem o manuša prastandile taro sa o strane, dolinde e Pavle, i holjame ikalde le taro Hram. I odmah phandle o udar e Hramesoro.

³¹ Sar on dikhena ine te mudaren le, alo o glaso đi ko šerutno naredniko e rimesere četakoro dai sa o Jerusalem uzbunime.

³² Ov odmah lelja e vojniconen hem e kapeta-nen, i prastandilo di olende. I kad o Jevreja dikhle e naredniko hem e vojniconen, na khuvde više e Pavle.

³³ O naredniko alo uzalo Pavle, dolinda le hem naredinda e vojniconende te phanden le duje lanconencar, i puclja: "Kovai akava manuś hem so cerda?"

³⁴ A taro narodo nesave vičinde jekh, a avera aver. I o naredniko na halilo ništa oti galama, hem adalese naredinda te legaren e Pavle ki kasarna.

³⁵ Kad o Pavle reslja di o stepenice, o narodo edobor inele nasilno, da o vojnici morandile te akharen le.

³⁶ But narodo džala ine palo lende, vičindoj: "Mudar le!"

O Pavle branini pe anglo narodo

³⁷ Kad valjande te legaren e Pavle ani kasarna, ov puclja e naredniko: "Tromam li nešto te phenav će?" A o naredniko puclja le: "Tu li džaneja grčki?"

³⁸ Onda tu na injan okova Egipcānin kova angleder nekobor dive vazdinda buna hem ki pustinja peja legarda štar hiljade pobunjenikonen?"

³⁹ A o Pavle phenda lese: "Me injum Jevrejco taro Tars oti Kilikija, dizutno e pendžarutna dizakoro. Molinava tut, muk maje te vačerav nešto e narodose."

⁴⁰ Kad o naredniko muklja lese, o Pavle terdino ko stepenice hem e narodose dinda znako vasteja

da mangela te vaćeri, i sare trainde. Tegani ov
lelja te vaćeri ko jevrejski:

22

¹ “Phraljalen hem dadalen, šunen akana so isi
man te phenav tumenđe ki mli odbrana.”

² Kad šunde sar vaćeri lende ki čhib e jevrejen-
giri, uli po bari tišina.

I o Pavle phenda lende:

³ “Me injum Jevrejco, bijando ano Tars oti Ki-
likija, ali bariljum akate ano Jerusalem. Injumle
e Gamalilesoro učeniko hem ov šukar sikavđa man
o Zakoni amare pradadengoro. Zorale služindum
e Devlese sar hem sare tumen avdive.

⁴ Akale Dromesere sledbenikonen di ko meriba
progonindum. E muršen hem e đuvljen ko lancija
phandava ine hem čhivava len ano phandlipe.

⁵ Adava šaj te potvrdini o prvosvešteniko hem
sa o starešine. Olendar resle maje lila save dinde
man vlast te džav ko Damask palo phralja, i
dželjum te dolav okolen kola inele adari hem
phandlen te anav len ko Jerusalem te oven kazn-
ime.”

*O Pavle vaćeri sar obratinda pe
(Delja 9,1–19; 26,12–18)*

⁶ “Ali, sar džava ine dromeja hem avava paše
uzalo Damask, ko ekvaš o dive, otojekhvar zoralo
svetlost taro nebo sijajinda uzala mande.

⁷ Peljum ki phuv hem šundum o glaso savo
vaćeri maje: ‘Savle, Savle, sose progonineja man?’

⁸ Me pučljum: ‘Ko injan tu, Gospode?’ A ov
phenda maje: ‘Me injum o Isus taro Nazaret kole
tu progonineja.’

⁹ O manuša kola inele mancar dikhle o svetlost, ali na halile o glaso okolesoro kova vačerđa maje.

¹⁰ Tegani pučljum: 'So te ćerav, Gospode?' A o Gospod phenđa maje: 'Ušti hem dža ko Damask. Adari ka vaćeri pe će sa soi tuće odredime te ćere.'

¹¹ Oto zoralo svetlost koroliljum, i okola so inele mancar legarde man oto vas, i adahar đerdindum ko Damask.

¹² A nesavo Ananija, manuš kovai pobožno palo Zakoni hem pošujime sa adale thanesere Jevrejendar,

¹³ alo kora mande, terdino uzala mande hem phenđa maje: 'Phrala Savle, dikh akana!' I otojekhvar irindđa pe mlo dikhiba hem dikhljum ole.

¹⁴ Ov phenđa maje: 'O Devel amare pradaden-goro birindđa tut te pendžare lesiri volja, te dikhe e Pravedniko hem te šune o glaso taro lesoro muj.

¹⁵ Adalese so, tu ka ove olese anglo sa o manuša svedoko zako okova so dikhljan hem so šundān.

¹⁶ A akana, so adžićereja? Ušti hem krstin tut, hem thov tut taro te grehija, vićindoj e Gospodesoro anav.'

¹⁷ Kad irindum man ko Jerusalem hem molindum man ano Hram, ine man vizija

¹⁸ hem dikhljum e Gospode sar vaćeri maje: 'Siđar, hem odmah dža taro Jerusalem, adalese so naka prihvatinen to svedočanstvo mandar.'

¹⁹ A me phendum lese: 'Gospode, on džanēn da džava ine tari sinagoga ki sinagoga te frdav ano phandlipe hem te marav okolen kola verujinena ana tute.

²⁰ Hem kad čhordilo o rat te svedokosoro e Stefanosoro, hem me adari injumle, odobrindum

hem pazindum o ogrtačija okolengere kola mudarena le ine.'

²¹ A ov phenda maje: 'Dža! Ka bičhalav tut dur – ko avera nacije.'"

O Pavle phenela dai e rimesoro dizutno

²² O manuša šunde le sa di akava lafi, a onda vičinde: "Mudar le! Esavko manuš na zaslužini te živini!"

²³ Sar on vičinena ine, frdinde pumendar pumare ogrtačija hem vazdinde prašina ano vazduho,

²⁴ o naredniko naredinđa te legaren e Pavle ki kasarna, te šibinen le hem te ispitujinen le, sar te dodžanel sose ađahar vičinde upro leste.

²⁵ Ali, kad phandle le kaišencar sar te šibinen le, o Pavle pučlja e kapetane kova terdino adari: "Troman li te šibinen e rimesere dizutne kolese pana nane sudime?"

²⁶ Kad šunđa o kapetani adava, dželo uzalo naredniko hem phenda lese: "So adava mangeja te čere? Akavai manuš e rimesoro dizutno."

²⁷ Tegani o naredniko dželo uzalo Pavle hem pučlja le: "Phen maje, čače li tu injan e rimesoro dizutno?"

A o Pavle phenda: "Oja."

²⁸ O naredniko phenda lese: "Me but pare dinđum sar te ovav e rimesoro dizutno."

A o Pavle phenda lese: "Me bijandiljum sar dizutno e rimesoro."

²⁹ Hem odmah lestar cidinde pe okola kola valjande te šibinen le. A o naredniko darandilo kad dodžanda soi o Pavle, kole ov phandlja, e rimesoro dizutno.

O Pavle anglo sabor

³⁰ Tejsato dive o naredniko oslobodinda e Pavle, a adalese so manglja šukar te dodžanel zako so o Jevreja optužinena le, naredinda e šerutne sveštenikonende hem zako sa o sabor te čeden pe, i anda e Pavle hem čhivda le anglo lende.

23

¹ O Pavle dikhlja ano manuša oto sabor hem phenda lende: "Phraljalen, me sa di akava dive anglo Devel živindum ani čisto savest."

² Ko adava o prvosvešteniko o Ananija naredinda okolende kola terdine uzalo leste te khuven e Pavle ko muj.

³ A o Pavle phenda lese: "Tut ka khuvel o Devel, dujemujengereja – duvarona makhlo ano parno! Tu bešljan akate te sudine maje palo Zakoni, a isto adava Zakoni phageja adaleja so naredineja te khuven man!"

⁴ A okola so terdine adari, phende: "Sar tromaš te vredine e Devlesere prvosvešteniko!"

⁵ A o Pavle phenda lende: "Na džandum, phraljalen, dai ov prvosvešteniko. Adalese soi pisime ano Sveto lil: 'Ma vačer bišukar te narodosere šerutnestar.'"

⁶ Tegani o Pavle, adalese so halilo dai nesave olendar sadukeja, a avera fariseja, vičinda ko sabor: "Phraljalen, me injum farisej, čhavo e farisejesoro! Sudini pe maje adalese so isi man nada ko uštiba taro mule!"

⁷ So phenda adava, uli rasprava maškaro fariseja hem o sadukeja, i adahar o čedime podelinde pe.

⁸ Adalese so, o sadukeja vačerena ine da nane uštiba taro mule, ni anđelja, ni duhija, a o fariseja vačerena ine da sa adava isi.

⁹ I ađahar uli bari galama, a nesave učitelja e Zakonestar tari e farisejengiri stranka uštine, i lelje zorale te protivinen pe, vačerindoj: “Na arakhaja da akava manuš čerđa nesavo bišukaripe. A so te o duho ili o anđeo vačerđa lese?”

¹⁰ Ađahar uli edobor bari rasprava, da o naredniko darandilo te na pharaven e Pavle ko ekvaš, i naredinđa e vojniconenđe te huljen maškaro manuša, te ikalen e Pavle hem te legaren le ki kasarna.

¹¹ A ki aver rat o Gospod terdino anglo Pavle hem phenđa: “Ma dara! Adalese so, sar so mandar svedočinđan ano Jerusalim, ađahar valjani te svedočine hem ano Rim.”

O Jevreja dogovorinena pe sar te mudaren e Pavle

¹² Kad dislilo, o Jevreja planirinde zamka hem hale sovli da naka han hem naka pijen đikote na mudarena e Pavle.

¹³ Inele prekalo saranda džene kola planirinde adaja zamka.

¹⁴ On dže koro šerutne sveštenici hem koro starešine hem phende lende: “Bari sovli haljam da ništa naka čiva ano muj đikote na mudaraja e Pavle.

¹⁵ Adalese akana tumen hem o sabor roden e narednikostar te anel le tumende, sar te šaj bađim po šukar te ispitujinen lesoro slučaj, a amen injam spremna te mudara le angleder so ka resel akari.”

¹⁶ Ali e Pavlesere phenjakoro čhavo šunđa zaki adaja zamka, i dželo, đerdinđa ki kasarna hem phenđa adava e Pavlese.

¹⁷ O Pavle vičinđa kora peste jekhe kapetane hem phenđa lese: "Legar akale terne koro naredniko, adalese so isi le nešto te phenel lese."

¹⁸ O kapetani lelja le peja hem legarđa le koro naredniko hem phenđa: "O Pavle, o phandlo, vičinđa man kora peste hem zamolinđa man te anav će akale terne, adalese so isi le nešto te phenel će."

¹⁹ O naredniko dolinđa e terne oto vas, cidinđa le ki strana hem pučlja le: "So isi tut te phene maje?"

²⁰ A ov phenđa lese: "O Jevreja dogovorinde pe te zamolinen tut tejsa te ane e Pavle ko sabor, sar te šaj bađim po šukar te ispitujinen lesoro slučaj.

²¹ Ali tu ma čer adava! Adalese so ka adžiceren le ki zamka više oto saranda manuša, kola hale sovli da naka han hem naka pijen sa đikote na mudarena le. Oni već spremna hem samo adžicerena tu te pristanine."

²² Tegani o naredniko muklja e terne te džalfse hem naredinđa lese: "Nikase ma te vačere so phendan maje adava."

E Pavle bičhalena ki Cezareja

²³ Tegani o naredniko vičinđa ple duje kapetanen hem phenđa: "Spreminen dušel vojniconen, eftavardešen ko grasta hem dušelen kopljenar te džan ko enja o sati erat ki Cezareja.

²⁴ Spreminen e grasten saven ka jašini o Pavle hem legaren le dživde hem saste koro upravniko o Feliks."

²⁵ Ov palo adava pisinda akava lil:

²⁶ “Me, o Klaudije Lisija, pozdravinava e cenime upravniko e Felikse.

²⁷ Akale manuše dolinde o Jevreja hem mangle te mudaren le, ali me aljum mle vojniconen-car hem spasindum le adalese so dodžandum dai ov e rimesoro dizutno.

²⁸ Mangljum te džanav zako so optužinena le, i legardum le ko lengoro sabor.

²⁹ I dikhljum da tužinena le zako nesave buća taro lengoro zakoni hem da nane krivo zako ništa so zaslužini meriba ili phandlipe.

³⁰ A kad šundum da planirinde zamka te mudaren le, odmah bičaldum le kora tute, a okolende kola optužinena le phendum te phenen tuće zako so optužinena le.”

³¹ I o vojnici, pali naredba, lelje e Pavle hem prekali rat legarde le ki diz Antipatrída.

³² Tejsato dive mukle e vojniconen ko grasta te džan oleja po dur, a on irinde pe ki kasarna.

³³ Kad resle ki Cezareja, dinde e upravnikose o lil hem ande e Pavle anglo leste.

³⁴ O upravniko čitinda o lil, i pučlja e Pavle tari savi ov regija.

Kad šunda dai tari Kilikija,

³⁵ phenda: “Ka šunav to slučaj kad ka resen okola kola optužinena tut.” I naredinda te pazinen le ani palata e Irodesiri.

24

O Pavle anglo Feliks

¹ Palo pandž dive, resle ani Cezareja o prvosvešteniko o Ananija hem nekobor starešine nesave advokateja palo anav Tertul, i vačerde e upravnikose o optužbe protiv o Pavle.

² Kad vičinde e Pavle te đerdini, o Tertul lelja te vačeri i optužba anglo upravniko: "Cenimeja Felikse, tu injan zaslužno so živinaja ano baro mir hem ano napredak savo ulo pali ti briga zako šukaripe e narodose,

³ hem amen adava ko sa o načinja hem ko sa o thana bare zahvalibnaja priznajinaja.

⁴ Ali, sar te na dosadinav tut više, ka zamolinav tut ano to šukaripe ukratko te šune amen.

⁵ Dikhaja dai akava manuš zaraza. Ov anela pobune maškaro Jevreja ko sa o carstvo hem ovi vođa zaki e nazarejakiri sekta.

⁶ Čak manglja hem o Hram te poganini, ali amen dolindam le. [Mangljam te sudina lese palo amaro Zakoni,

⁷ ali o naredniko o Lisija alo e bara vojskaja hem ki zor lelja le amendar,

⁸ naredindoj okolende so optužinena le te aven angla tute.] Te ispitujindan le, ka šaj hem korkoro olear te dodžane sa okova zako sose optužinaja le."

⁹ A o Jevreja složinde pe oleja, potvrdindoj dai sa adava čače.

¹⁰ Kad o upravniko dindā znako e Pavlese te vačeri, ov phendā: "Džanav da but berša injan sudija akale narodose, adalese maje šukar so ka braninav man angla tute.

¹¹ Šaj te proverine da nane više oto dešu duj dive sar resljum ano Jerusalem te slavinav e Devle.

¹² Na arakhle man da ano Hram nekasar raspravinava man, ni da pobuninava e narodo ano sinagoge ili ani diz,

¹³ hem on naši te dokažinen će okova zako sose akana optužinena man.

¹⁴ Ali, akava ka priznajinav će: Amare pradadengere Devlese služinava palo akava Drom, saveše on vačerenai dai sekta. Verujinava ano sa okova soi palo Zakoni hem okova soi pisime ano lila e Prorokonengere.

¹⁵ Hem man isi nada ano Devel, sar so hem korkoren akalen isi – da ka ušten taro mule hem o pravedna hem o nepravedna.

¹⁶ Adalese uvek trudinav man te ovel man čisto savest anglo Devel hem anglo manuša.

¹⁷ A palo but berša aljum ano Jerusalem te anav milostinja mle narodose hem te dav žrtve.

¹⁸ I sar završindum o adeti e čistibnasoro, on arakhle man ano Hram. Ali na inele čedime manuša uzala mande hem na inele nisavi galama.

¹⁹ Adala inele nesave Jevreja tari Tikori Azija. On valjani te terđoven angla tute hem te vačeren pumare optužbe, te nešto isi len protiv mande.

²⁰ Ili, akala akate nek vačeren korkore savi krivica arakhle upra mande kad terdinjum anglo sabor,

²¹ sem te nane adava okova so vičindum kad terdinjum maškaro lende: 'Tumen maje avdive sudinena zbog o uštiba taro mule'."

²² Tegani o Feliks, kova šukar pendžarda adava

so o manuša vičineni ine "Drom", ačhavđa o sudiba zako nesavo aver dive vačerindo: "Kad ka avel o naredniko o Lisija, ka rešinaro tumaro slučaj."

²³ I naredinđa e kapetanese e Pavle te arakhi i straža, ali te del pe lese nesavi sloboda hem te na braninen nikase olesere manušendar te brininen pe olesar.

²⁴ Palo nekobor dive, o Feliks alo pe romnjaja e Drusilaja, koja inele Jevrejka, i bičhalđa te anen e Pavle. Šunđa le sar vačeri oti vera ano Isus Hrist,

²⁵ ali kad o Pavle lelja te vačeri oti pravednost, oti samokontrola hem oto sudo savo avela, e Felikse dolinđa i dar, i phenđa lese: "Akana dža, a kad ka arakhav vreme, ka vičinaro tut."

²⁶ Ali uzalo adava, nadinđa pe da o Pavle ka del le pare. Adalese but puti vičini le ine hem vačeri oleja.

²⁷ I palo duj berš, e Felikse nasledinđa o Porkije Fest. A o Feliks, adalese so manglja te ugodini e Jevrejende, ačhavđa e Pavle ano phandlipe.

25

O Pavle anglo Fest

¹ Trin dive palo adava so prelelja i vlast upri provincija, o Fest dželo tari Cezareja upre ko Jerusolim.

² Adari o šerutne sveštenici hem e jevrejengere šerutne phende lese zako so optužinena e Pavle, hem zamolinde le

³ te čerel lenđe usluga hem te naredini te anen e Pavle ko Jerusolim, adalese so planirinde zamka ko ekvaš drom te mudaren le.

⁴ Ali o Fest phenda lende dai o Pavle ano phandlipe ani Cezareja hem da pana hari hem ov korkoro ka džal adari.

⁵ Tegani phenda lende: "Nek nesave tumare vođendar aven mancar, hem nek optužinen e manuše tei krivo zako nešto."

⁶ Palo adava so inele olencar ofto di o deš dive, irinda pe ki Cezareja. Tejsato dive beštino ki stolica e sudosiri hem naredinda te anen e Pavle.

⁷ Kad o Pavle reslja, e jevrejengere šerutne kola ale taro Jerusalem okružinde le hem lelje te vačeren phare optužbe protiv oleste, save našti ine te dokažinen.

⁸ A o Pavle braninda pe vačerindo: "Na ćerđum ništa soi protiv o Zakoni e jevrejengoro, ni protiv o Hram, ni protiv o caro."

⁹ Ali o Fest, adalese so manglja te ugodini e Jevrejende, pučlja le: "Mangeja li te dža ko Jerusalem, adari te sudini pe će angla mande zako akava?"

¹⁰ A o Pavle phenda lese: "Na. Terđovava anglo e rimesere carosoro sudo, hem akate valjani te sudini pe maje. E Jevrejende na ćerđum nijekh bišukaripe, sar so hem tu šukar džane adava.

¹¹ Te injum krivo hem te ćerđum nešto so zaslužini meriba, na našava oto meriba. Ali, te akala manuša akate bizo razlog krivinena man, niko našti te del man olende ko vasta. Mangava te sudini pe maje anglo e rimesoro caro."

¹² O Fest tegani savetujinda pe ple manušencar, i phenda e Pavlese: "Mangljan te dža anglo e rimesoro caro, anglo leste hem ka dža."

O Pavle anglo e jevrejengoro caro o Agripa

¹³ Palo nekobor dive, ani Cezareja resle o caro o Agripa hem i Vernika te posetinen e Feste.

¹⁴ Adalese so adari beštine više dive, o Fest vačerđa e carose o slučaj e Pavlestar: "Akatei nesavo manuš kole o Feliks ačhavđa ano phandlipe.

¹⁵ Kad injumle ano Jerusalem, adari optužinde le o šerutne sveštenici hem e jevrejengere šerutne hem rodinde te ovel osudime.

¹⁶ Me phendum lende da koro Rimljanja nane o adeti nekas te osudini pe angleder nego so ov, o optužime, na terđola anglo okola kola optužinena le hem na dobini prilika te branini pe taro optužbe.

¹⁷ Adalese, kad sare on mancar ale akari, me odmah tejsato dive, bizo odložiba, bešljum ki stolica e sudosiri hem naredindum te anen adale manuše.

¹⁸ O manuša kola optužinena le okružinde le, ali na optužinde le zako nijekh bišukaripe savo me očekujindum,

¹⁹ nego on oleja raspravinde pe oti lengiri vera hem oto nesavo Isus, kova mulo, kolese o Pavle tvrdini dai dživdo.

²⁰ Me naši ine te haljovav adaja rasprava maškaro lende, i pučljum e Pavle da li mangela te džal ko Jerusalem, i adari te sudini pe lese zako adava.

²¹ Ali, adalese so o Pavle rodinđa te arakha le đī o vreme kad o baro caro e Rimesoro ka sudini lese, naredindum te ovel arakhlo ano phandlipe đikote na bičhalava le koro leste."

²² Tegani o Agripa phenđa e Festese: "Hem korkoro me mangava te šunav adale manuše."

A o Fest phenđa lese: "Ka šune le tejsa."

²³ Tejsato dive o Agripa hem i Vernika ale ani svečano ceremonija e glavnone narednikonen-car hem e dizjakere prešunde manušencar hem đerdinde ki sala, a o Fest naredinđa te anen e Pavle.

²⁴ Tegani o Fest phenđa lese: “Carona Agripa, hem sare tumen kola injen akate, dikhen akale manuše. Zbog oleste ale kora mande sa o Jevreja taro Jerusalem hem akatar, vičindoj zorale da ov više na valjani te živini.

²⁵ Ali me na arakhljum da ov ćerđa nešto so zaslužini meriba, a adalese so ov korkoro manglja te sudini lese o baro caro e Rimesoro, odlučinđum te bičhalav le koro leste.

²⁶ Adalese so nane man ništa određeno so te pisinav olear mle gospodarese, ikalđum le angla tumende – najangle angla tute, carona Agripa – te šaj ovel man palo akava ispitujiba so te pisinav.

²⁷ Adalese so nane smisla te bičhalav e phandle koro e rimesoro caro, a te na pisinav zako soi adava manuš optužime.”

26

O Pavle branini pe anglo Agripa

¹ Tegani o Agripa phenđa e Pavlese: “Akana šaj te vaćere ani ti odbrana.”

O Pavle vazdinđa plo vas hem lelja te vaćeri:

² “Carona Agripa, bahtalo injum adalese so avdive angla tute ka braninav man taro sa zako so o Jevreja optužinena man,

³ najviše adalese so tu but šukar džane sa o adetija e jevrejengere hem o verovanja ko save

na složinena pe. Adalese molinava tut te šune man strpljivo.

⁴ Sa o Jevreja džanen sar taro tikoripe živinđum maškaro mlo narodo hem ano Jerusalim.

⁵ Džanen man oto angleder hem šaj, te mangena, te svedočinen da me sar farisej živinđum palo zahtevija oti najstrogo grupa amara verakiri.

⁶ A akana sudini pe maje zbog mli nada ano obećanje savo o Devel dinda amare pradađende.

⁷ Hem amare dešu duj plemija nadinena pe da adava obećanje ka pherđol hem taro sa o vilo služinena e Devle dive hem rat. Zbog adaja nada, carona, o Jevreja optužinena man.

⁸ Sose mislinena da e Devlese nane moguće te vazdel e mulen?

⁹ Hem me mislinđum da valjani zorale te džav protiv o anav e Isusesoro taro Nazaret.

¹⁰ Ače so ćerđum ano Jerusalim: bute svetone manušen frdinđum ano phandlipe kad o šerutne sveštenici dinde man vlast. A kad mudarde len, me složinđum man adaleja.

¹¹ Hem ko sa o sinagoge but puti mučibnaja terinđum len te hulinen upro Isus. Edobor injumle holjame upro lende da progoninđum len hem ano dizja e abandijengere.”

O Pavle vaćeri oto plo obratiba

(Delja 9,1–19; 22,6–16)

¹² “Ađahar me, kad dobinđum vlast hem kad mukle maje o šerutne sveštenici, leljum te džav ko Damask.

¹³ I ko ekvaš o dive, carona, sar džava ine dromeja, dikhljum svetlost taro nebo, savo po

zorale taro kham sijajinda upra mande hem okolende kola dzele mancar.

¹⁴ Sare peljam ki phuv, a me šundum glaso savo ki e jevrejengiri čhib vačerda maje: 'Savle, Savle, sose progonineja man? Pharoi te borine tut protiv mli volja!'

¹⁵ Me pučljum le: 'Ko injan tu, Gospode?'

A o Gospod phenda maje: 'Me injum o Isus, kole tu progonineja.

¹⁶ A akana ušti hem terđov ko pre. Mothovđum man tuće sar te čhivav tut te ove mlo sluga hem svedoko akalestar so dikhljan mandar hem okolestar so pana ka mothovav će.

¹⁷ Me ka spasinav tut te narodostar hem e manušendar taro avera nacije, kolende bičhalava tut.

¹⁸ Tu ka phrave lengere jača te irinen pe tari tomina ko svetlost, tari vlast e Sotonesiri ko Devel, te šaj priminen oprostiba e grehengoro hem than maškar okolende kolai posvetime veraja ana mande.'

¹⁹ Adalese, carona Agripa, na injumle neposlušno e nebosere vizijaće.

²⁰ Najangle propovedindum e manušende ano Damask, onda okolende ano Jerusalem hem ani sa e judejakiri phuv, i e manušende taro avera nacije – te pokajinen pe hem te irinen pe ko Devel hem te čeren šukar delja savencar ka mothoven da pokajinde pe.

²¹ Adalese o Jevreja dolinde man ano Hram hem mangle te mudaren man.

²² Ali, o Devel arakhlja man sa di akava dive, te terđovav akate hem te svedočinav hem e

čororende hem e barvalende. Me na vačerava ništa aver sem okova so o Proroci hem o Mojsije phende da ka ovel:

²³ da o Hrist ka patini hem, sar prvo kova uštino taro mule, ka mothoj o svetlost e Jevrejende hem avere nacijende.”

²⁴ Sar o Pavle branini pe ine akale lafencar, o Fest zorale vičinda: “Pavle, tu na injan sasto! Oto baro džandipe dilindiljan.”

²⁵ A o Pavle phenda lese: “Me na injum dilino, cenimeja Feste, nego vačerava čačikane hem razumna lafija.

²⁶ O caro o Agripa šukar džanel sa akava hem adalese me phravdeste vačerava lese. Džanav dai lese sa akala stvarija pendžarutne, adalese so sa adava na ulo ko nesavo garavdo than.

²⁷ Carona Agripa, verujineja li e prorokonende? Džanav da verujineja.”

²⁸ Tegani o Agripa phenda e Pavlese: “Pana hari hem ka ubedine man te ovav hrišćanin!”

²⁹ A o Pavle phenda: “Pana hari ili but, me molinava e Devle na samo tu nego hem sare kola avdive šunena man te oven sar me, ali bizo akala lancija.”

³⁰ Tegani uštine o caro, o upravniko, i Vernika hem okola kola olencar beštine,

³¹ i, kad iklile, vačerde maškara pumende: “Akava manuš na čerela ništa so zaslužini meriba ili phandlipe.”

³² A o Agripa phenda e Festese: “Te na rodel ine e rimesoro caro te sudini lese, ka šaj ine te ovel muklo.”

27

O Pavle plovini ko Rim

¹ Kad inele odlučime te otplovina ki Italija, e Pavle hem nesave avere phandlen dinde jekhe kapetaneste palo anav Julije oti četa e rimesere carosiri.

² Đerdinđam ko nesavo brodo kova alo taro Adramit, savo džala ine nakori Tikori Azija, hem otplovinđam. A amencar inele o Aristarh, o Makedonco taro Solun.

³ Tejsato dive resljam ko Sidon. A o Julije, kova e Pavleja inele sar amal, muklja lese te džal koro ple amala, te den le sa so valjani lese.

⁴ Kad dželjam adathar, plovinđam severno oto Kipar, sar te na phudel i barval nakoro amende.

⁵ Kad plovinđam prekalo more uzali Kilikija hem i Pamfilija, resljam ki diz Mira ani Likija.

⁶ Adari o kapetani arakhlja nesavo brodo tari Aleksandrija savo džala ine ki Italija, i čivđa amen ano leste.

⁷ Divencar plovinđam pohari hem jedva nesar resljam paše uzali Knid. Adalese so i barval na muklja amende te icera amaro pravco, plovinđam uzali Salmona, tari južno strana oto Krit.

⁸ Phareste plovinđam uzali obala hem nesar resljam đi ko than vičime “Šukar Terđojbnase”, paše uzali diz Laseja.

⁹ But vreme našalđam hem o ploviba ulo opasno, i adalese so hem o post e Jevrejengoro već nakhlo, o Pavle upozorinđa len:

¹⁰ “Manušalen, dikhava da amaro ploviba ka ovel opasno hem da ka ovel bari šteta, na samo

zako pharipe hem zako brodo, nego hem zako amaro dživdiŋe."

¹¹ Ali o kapetani viŝe verujinđa e manuŝese kova upravinđa e brodoja hem e manuŝese ka-soro brodo inele nego e Pavlesere lafenđe.

¹² Adalese so o than kote o brodija terđovena na inele ŝukar zako nakhaviba o jevend, viŝe džene odlučinde te otplovinen adathar hem, te ŝaj, te resen đi ko Feniks kaj ka nakhaven o jevend. O Feniks inele luka ko Krit savi inele irime nakoro jugozapad hem severozapad.

I zorali barval upro more

¹³ Kad phudinđa tikori barval taro jug, mislin-doŋ da ka ovel ađahar sar so planirinde, vazdinde o sidro hem plovinde paŝe uzali obala e Kritesiri.

¹⁴ Ali na nakhlo but palo adava, i taro Krit lelja te phudel jekh zorali barval vičime "Severoistočno barval".

¹⁵ Kad i barval dolinđa o brodo savo naŝti ine te džal protiv olate, amen mukljam te legari amen.

¹⁶ Sar plovinaja ine tari južno strana oto tikoro ostrvo vičime Klauda, jedva nesar vazdinđam o čamco zako spasiba.

¹⁷ Kad vazdinde le, e ŝelencar phandle o brodo hem steđinde le te na phađol. Adalese so darandile te na zaglavinen pe ko poŝikalo than talo pani uzali Libija, mukle o sidro, hem ađahar i barval legarđa len.

¹⁸ Adalese so i zorali barval zorale dolinđa amen, tejsato dive lelje te frden o pharipe taro brodo,

¹⁹ a o trito dive frdinde čak hem o alati e brodosoro.

²⁰ Sar ni o kham ni o čerenja na iklile but dive, a i zorali barval marela amen ine, našaldam svako nada da ka spasina amen.

²¹ Nakhino but sar na halja pe maro.

Tegani o Pavle terdino anglo lende hem phenda lende: "Manušalen, valjanden te šunen man hem te na dža taro Krit. Ađahar naka dolel amen ine akaja nevolja hem i šteta.

²² Ali akana vačerava tumende te ohrabrinen tumen, adalese so nijekh tumendar naka našali plo dživdipe, samo o brodo ka ovel našaldo.

²³ Prekali rat terdino angla mande o andeo e Devlesoro kolese me preperava hem služinava

²⁴ hem phenda maje: 'Ma dara, Pavle. Tu valjani te terđove ko sudo anglo caro ano Rim. Hem, ače, o Devel ka arakhi sarijen kola plovina tuja.'

²⁵ Adalese, ohrabrinen tumen, adalese so verujinava e Devlese da ka ovel ađahar sar so phenda maje.

²⁶ Ali mora te zaglavina amen ko nesavo ostrvo."

O brodo phađola

²⁷ Ki dešu štarto rat sar i barval legari amen ine upro Sredozemno more, ki ekvaš i rat o mornarija mislinde dai i obala paše,

²⁸ i merinde o hor e panjesoro hem dikhle da isi paše uzalo saranda metarija. Na nakhlo but palo adava, i palem merinde hem dikhle dai o hor e panjesoro paše uzalo trijanda metarija.

²⁹ Adalese so darandiljam te na khuva ko nesave stene, mukle o štar sidrija taro paluno deo e brodosoro hem molinde pe te disljol.

³⁰ A o mornarija mangle te našen taro brodo i lelje te muken o čamco ko pani vačerindoj bađim da mangena te muken o sidrija od anglal,

³¹ a o Pavle phenđa e kapetanese hem e vojnikonende: "Te na ačhile akala manuša ko brodo, tumen naka spasinen tumen."

³² Tegani o vojnici čhinde o šele save ičerde o čamco hem mukle le te perel.

³³ Angleder so te disljol, o Pavle lelja te molini len te han nešto vačerindoj: "Avdivei dešu šarto dive sar nakhavena adžicerindoj hem bizo hajba – ništa na čhivđen ano muj.

³⁴ Adalese molinava tumen te han, te mangena te preživinen. A nijekhesse tumendar naka perel nijekh bal oto šero."

³⁵ Kad adava phenđa, lelja o maro hem anglo sarijende zahvalinda e Devlese, i phaglja le hem lelja te hal.

³⁶ Tegani sare ohrabrinde pe hem lelje te han.

³⁷ A ko brodo injamle dušelu eftavardešu šov džene.

³⁸ Kad čalile, lelje te ločaren o brodo frdindoj o điv ano more.

³⁹ Kad dislilo, na pendžarde i obala, ali dikhle nesavo zaliv e plažaja, i odlučiinde, te šaj ine, adari te uplovinen e brodoja.

⁴⁰ Phravde o sidrija hem mukle len ano more, a ko adava momenti mukle o kormilja ano pani, vazdinde o angluno jedro nakori barval hem lelje te plovinen di ki plaža.

⁴¹ Ali o brodo alo upro pošikalo than talo pani hem ačhilo adathe. O angluno deo zaglavinda pe

hem našti ine te mrdini, a o paluno deo lelja te phaðol oto zorale talasija.

⁴² Tegani o vojnici mangle te mudaren e phandlen, sar te na našel neko olendar plivindo.

⁴³ Ali o kapetani manglja te spasini e Pavle, hem na dinda e vojniconende te čeren adava. Ov naredinda okolende kola džanen te plivinen prva te ripinen ano pani hem te ikljovent ki obala,

⁴⁴ a avera te ičeren pe upro phalja ili upro nešto so ačhilo oto brodo. Adahar sare dživde iklile ki obala.

28

O Pavle ki Malta

¹ Kad adahar spasindam amen, dodžandam da adava ostrvo vičini pe Malta.

² O manuša kola živinena adari inele but šukar premalo amende. Šukar priminde amen hem tharde i jag, adalese so lelja te perel bršim hem inele šil.

³ A kad o Pavle čedinda kupa oto granke hem kad čivda la ki jag, taro granke iklilo o sap, adalese so inele tato, hem dolinda pe lese ko vas.

⁴ Kad o manuša kola živinena adari dikhle sar o sap visini lese taro vas, phende jekh averese: "Akavai manuš sigurno ubica. Spasinda pe oto more, ali i develin palo anav Pravda na mukela lese te živini."

⁵ A o Pavle tresinda ple vastestar e sape ki jag hem ništa na ulo lese.

⁶ A on sare adžicerde te šuvljol ili otojekhvar te perel mulo. Ali kad, palo adava so but adžicerde, dikhle da e Pavlese ništa nane, promeninde

pumaro misliba olestar hem lelje te vačeren dai ov devel.

⁷ A paše uzalo adava than inele o imanje e šerutnesoro oto ostrvo, kova vičindā pe Publije. Ov primindā amen pese ko čher hem trin dive škar ugostindā amen.

⁸ A e Publijesoro dad pašljola ine, adalese so ine le bari jag hem bare dukha ano vodi. O Pavle đerdindā koro leste, molindā pe, i čhivđa ple vasta upro leste hem sasljarđa le.

⁹ Palo adava lelje te aven hem avera namborme manuša taro ostrvo, hem inele sasljarde.

¹⁰ Zbog adava ko but načinja mothovde da poštujinena amen, hem kad lejlam te dža adale thanestar on dinde amen sa okova so valjandā amende.

O Pavle resela ko Rim

¹¹ Palo trin masek, đerdindā ko nesavo brodo savo inele tari Aleksandrija hem savo nakhavđa o jevend ko ostrvo. A tari angluni strana ole ine znako e devlengoro e blizanconengoro.

¹² Adāhar resljam ki diz Sirakuza, kote ačhiljam trin dive.

¹³ Adathar plovindā hem resljam ki diz Regijum. Tejsato dive phudindā i barval taro jug, i za duj dive resljam ki diz Puteole.

¹⁴ Adari arakhljam nesave phraljen, kola zamolinde amen te ačhova koro lende ehta dive. I adāhar resljam hem ko Rim:

¹⁵ Kad o phralja so živinde ano Rim šunde so avaja, iklile te resen pe amencar đī ko Trg Api hem đī ko than Trin Gostionice. Kad o

Pavle dikhlja len, zahvalinđa e Devlese hem ohrabrinda pe.

¹⁶ Kad đerdinđam ko Rim, e Pavlese mukle te živini korkoro, jekhe vojnikoja kova pazinda le.

O Pavle propovedini e Isusestar ano Rim

¹⁷ Palo trin dive, o Pavle vičinda e jevrejen-gere vođen, i, kad čedinde pe, phenda lende: "Phraljalen, iako ništa na čerđum protiv amaro narodo ni protiv o adetija amare pradadengere, ano Jerusalem injumle dolime hem predime e Rimljanende.

¹⁸ On ispituje man hem mangle te muken man, adalese so na injumle krivo nisose so za-sluzini meriba.

¹⁹ Ali o Jevreja protivinde pe, i me morandiljum te rodav te sudini pe maje anglo e rimesoro caro, a na sar te šaj optužinav mle narodo.

²⁰ Adalese zamolindum tumen te aven te vačerav tumencar, adalese so zbog mli vera ani nada e Izraelesiri injum phandlo akale lanconen-car."

²¹ A on phende lese: "Na priminđam nisavo lil tutar tari Judeja, hem nijekh e phraljendar kola ale adathar na javinda ili na phenda nešto bišukar tutar.

²² Ali, amen mangaja tutar te šuna so mislineja, adalese so džanaja da protiv akaja sekta ko sa o thana vačeri pe."

²³ I ađahar odredinde jekh dive, hem ko than kaj bešela ine o Pavle ale više olendar. Ov taro sabale đī račate vačeri lende ine hem svedočini e Devlesere carstvostar, hem uverini len taro

e Mojsijasoro zakoni hem taro Proroci ano sa okova so odnosini pe upro Isus.

²⁴ Nesave inele uverime ano adava so o Pavle phenda, a avera na verujinde.

²⁵ I sar našti ine te složinen pe maškara pumende, lelje te džanfse kad o Pavle phenda lende pana akava: "Šukar o Sveto Duho phenda prekalo proroko o Isaija tumare pradadende:

²⁶ 'Dža ko akava narodo hem phen:

Ka šunen hem ka šunen,
ali naka haljoen;

ka dikhen hem ka dikhen,
ali naka pendžaren.

²⁷ Adalese so akale manušengoro vilo ulo pharo,
phareste šunena kanencar
hem phandle pumare jača,

te na dikhen jačencar
hem te na šunen kanencar,
a vileja te na haljoen.

Adalese našti te irinen pe kora mande
te saslarav len.'

²⁸ Adalese, te džanen dai akava spasenje e Devlesoro bičhaldo e manušende taro avera nacije, hem on ka prihvatinen le."

²⁹ [A kad phenda adava, o Jevreja džele ani bari rasprava maškara pumende.]

³⁰ O Pavle duj pherde berša ačhilo ano plo iznajmime čher. Adari priminda sarijen kola avena ine koro leste.

³¹ Propovedini ine e Devlesere carstvostar hem sikaj ine oto Gospod Isus Hrist phravdeste, hem niko na sprečinda le te ćerel adava.

I Biblija ki Arli romani čhib Srbija **Arli spoken in Balkans**

copyright © 2025 The Word for the World International

Language: Romani

Dialect: Balkans Arli

Contributor: The Seed Company

Romani Arli Bible

The Word for the World International

[www.twftw.org]

Arli romski jezik je rasprostranjen širom Balkana. Zbog toga je poznat i pod nazivom Balkanski romski jezik. Postoje i dijalekti Arlija koji nose druga imena. Arli ima dosta južnoslovenskih, persijskih, arapskih i turskih izraza.

Ovaj Arli prevod je najviše prilagođen Arli Romima koji žive u Republici Srbiji. Veoma je lagan za čitanje i slušanje zbog toga što u sebi ne sadrži zastarele Arli reči kojima se današnji govornici ne koriste u svakodnevnom govoru.

The Arli Romani language is spread throughout the Balkans. That is why it is also known as the Balkan Romani language. There are also dialects of Arli that bear other names. Arli has a lot of South Slavic, Persian, Arabic, and Turkish expressions.

This Arli translation is most suitable for Arli Roma who live in the Republic of Serbia. It is very easy to read and listen to because it does not contain outdated Arli words, rather, only words that today's speakers use in everyday speech.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.

You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this translation, provided that:

- You include the above copyright and source information.

- If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

- If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2025-06-27

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 27 Jun 2025 from source files dated 27 Jun 2025

d6ffb03d-9ec1-5bf9-9050-d7a1d3bb30c6